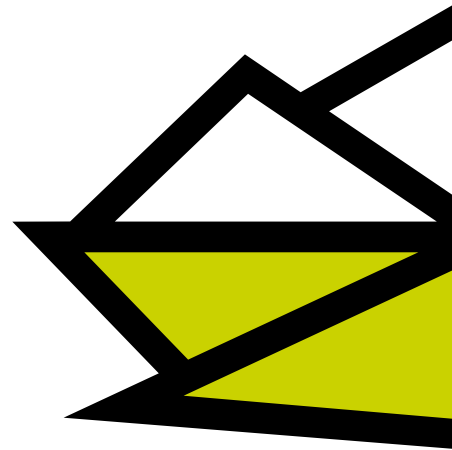

tuZVO

Časopis Technickej univerzity vo Zvolene • Ročník XXVI. / číslo 3/2018

- Slávnostné otvorenie akademického roka 2018/2019

- Cena rektora TUZVO za najlepšiu publikáciu knižného charakteru a vedecký prínos

- Expedičný pobyt v biosférickej rezervácii PUTORANA v drsných podmienkach Tajmýrskeho národného parku

- TUZVO ocenená Medailou Sv. Huberta

- Jesenný športový deň zamestnancov TUZVO

Z obsahu: Vysokoškolský lesnícky podnik oslávil 60. výročie vzniku • TUZVO sa môže pýšiť novými priestormi „Relax zóny“ • Tretie celoprojektové stretnutie medzinárodného projektu ALTERFOR • Prezident Pro Silva Europe na Slovensku • Jubilejná medaila Technickej univerzity vo Zvolene poputovala do Kozsalinu • TUZVO medzi ocenenými inštitúciami Slovenskou agentúrou životného prostredia • Hlavnú cenu bienále DESIGN.S 2018 získal absolvent TUZVO • Medzinárodná športová olympiáda pre študentov univerzít tretieho veku vo Zvolene

PRIŠIEL ČAS HLAVNÝCH CVIČENÍ

Tento časopis je vytlačený na 100% PEFC certifikovanom papieri.

Obsah:

SPRAVODAJSTVO

Technická univerzita vo Zvolene začala nový akademický rok.....	4
Cena rektora za najlepšiu publikáciu knižného charakteru a vedecký prínos.....	6
TUZVO sa môže pyšiť novými priestormi.....	7
Vysokoškolský lesnícky podnik oslávil 60. výročie vzniku.....	8

VEDA A VÝSKUM

Tretie celoprojektové stretnutie medzinárodného projektu ALTERFOR.....	9
Expedičný pobyt v biosférickej rezervácii PUTORANA v drsných podmienkach Tajmyrského národného parku.....	10

ZAHRANIČIE / ZAHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

Študent Lesníckej fakulty reprezentoval TUZVO v Bielorusku.....	12
Aktívna spolupráca TUZVO so zahraničnou univerzitou v rámci programu CEEPUS.....	12
Austrália – zem, kde ťa chce všetko zabiť.....	14
Pracovný týždeň na Kréte – čarovnom ostrove histórie a krásy.....	15
Stáž na Kanárskych ostrovoch s Erasmus+.....	16
Prezident Pro Silva Europe navštívil vybrané objekty Pro Silva na Slovensku.....	18

VZDELÁVANIE A SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Ľudia na TUZVO: Ing. Stanislav Jalakša.....	18
TUZVO ocenená Medailou Sv. Huberta.....	20
TUZVO medzi ocenenými inštitúciami Slovenskou agentúrou životného prostredia.....	21
Jubilejná medaila Technickej univerzity vo Zvolene poputovala do Kozsalinu.....	22
Udelenie jubilejnej medaily Ing. Miroslavovi Hríbovi, PhD.....	22
Hlavnú cenu bienále DESIGN.S 2018 získal absolvent TUZVO.....	23
Technická univerzita vo Zvolene – partner podujatia AGROFILM 2018.....	24
V Sokratovom inštitúte zástupca TUZVO.....	24
Profesor Ladislav Tužinský jubiluje.....	25
Prvá tlačová konferencia Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene v hlavnom meste.....	26
Európsky deň jazykov.....	27
Včelí bufet pri fontáne pred TUZVO.....	28
Veľtrhy vzdelávania a TUZVO.....	29
Zápis študentov v akademickom roku 2018/2019 na TUZVO.....	29
Myslíte si, že ovládáte slovenčinu?.....	30
Sila osobného príbehu.....	31

ŠPORT

Jesenný športový deň zamestnancov TUZVO.....	32
Medzinárodná športová olympiáda pre študentov univerzít tretieho veku vo Zvolene.....	33
Správy z ÚTVŠ.....	34
Zamestnanci TUZVO na Vihorlato aj v Slovenskom krase.....	35
Okinavské karate vo Zvolene.....	36

Zažite štúdium a výskum v zahraničí.....	37
Noc na DF.....	38
Jubilanti.....	40

Technická univerzita vo Zvolene začala nový akademický rok

Technická univerzita vo Zvolene vstúpila do nového akademického roka 2018/2019 jeho slávnostným otvorením 24. septembra 2018 za účasti prezidenta Dr. h. c. doc. JUDr. Ivana Gašparoviča, CSc., generálneho riaditeľa sekcie lesného hospodárstva a spracovania dreva Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Ing. Petra Kicka, ako aj ďalších významných predstaviteľov regiónu a predstaviteľov lesníckej, drevárskej, ekologickej a environmentálnej praxe. S hlavným príhovorom o stave a perspektívach univerzity vystúpil rektor TU vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD. V rámci programu otvorenia akademického roka boli odovzdané ceny rektora Technickej univerzity vo Zvolene za najlepšiu publikáciu knižného charakteru a vedecký prínos.

Rektor TUZVO privítal zúčastnených slovami: „Dovoľte mi, aby som Vás privítal na pôde našej univerzity a pozdravil Vás pri príležitosti konania akademickej slávnosti otvorenia nového akademického roka 2018/2019. S veľkým rešpektom vnímam účasť každého z Vás. Chcem sa Vám úprimne poďakovať za prijatie pozvania na našu dnešnú akademickú slávnosť. Vaša účasť potvrdzuje, že TUZVO má dobré vzťahy s mnohými štátnymi, samosprávnymi a akademickými inštitúciami, ako aj s ich predstaviteľmi.

Chcel by som pozdraviť našich úspešných laureátov cien rektora za vedecký prínos a za publikácie knižného charakteru. Rád by som pozdravil aj študentov, ktorí študujú na našej univerzite a zvlášť chcem pozdraviť a privítať

na našej pôde našich najčerstvejších študentov, ktorí sa po prvýkrát ocitajú na pôde našej univerzity. Milí študenti, chcem sa Vám poďakovať za dôveru, ktorú ste našej univerzite prejavili tým, že ste sa zapísali na štúdium u nás. Chcem Vás zároveň upozorniť na to, aby ste sa od začiatku maximálne koncentrovali na svoje štúdium, pri ktorom vám budú podávať pedagogickú, odbornú ale aj ľudskú pomoc všetci zamestnanci našej univerzity. Pre úspech v štúdiu bude potrebné vynaložiť obrovské množstvo úsilia. Som však presvedčený, že výsledok stojí za námahu, a dúfam, že väčšina z Vás si práve v tejto aule prevezme diplomy po úspešnom završení štúdia.

Slávnostný charakter dnešného nášho zhromaždenia podčiarkuje aj skutočnosť,

že v roku 2018 si s úctou a hrdosťou pripomíname sté výročie vzniku samostatného československého štátu a prijatia Deklarácie slovenského národa.

V kontexte historického odkazu prvej Československej republiky by som rád zdôraznil, že aj naša univerzita napĺňa svoje poslanie v duchu hodnôt demokracie, humanizmu a tolerancie k tvorivému, kritickému a nezávislému mysleniu, zdravému sebavedomiu, k národnej hrdosti a občianskej zodpovednosti.“

Vo svojom príhovore rektor univerzity hovoril o historických koreňoch, ku ktorým sa škola hrdo hlási, ako aj o jej vízií a Dlhodobom zámere na roky 2017 – 2030. Ďalej povedal: „TUZVO je v súčasnosti stabilizovaná a vo významných ukazovateľoch úspešná výskumná a vzdelávacia inštitúcia. Toto potvrdzujú medzinárodné rebríčky hodnotenia vysokých škôl a vedeckovýskumných inštitúcií. Pokiaľ hodnotíme kvalitu vedy, TUZVO sa prvýkrát v roku 2014 objavila v hodnotení Scimago Institutions Rankings, v ktorej sa nachádza z približne 30 tisíc vedeckých inštitúcií na svete. Pokiaľ hodnotíme slovenské vysoké školy, TUZVO v tomto rebríčku poskočila z minuloročného 10. miesta na tohoročné 7. miesto. Ak si uvedomíme, že ukazovatele SIR sú závislé aj od veľkosti inštitúcie, a že TUZVO patrí k tým menším univerzitám, môžeme našu zlepšenú pozíciu považovať za veľký úspech.“

Generálny riaditeľ sekcie lesného hospodárstva a spracovania dreva Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Ing. Peter Kicko vo svojom príhovore zdôraznil unikátne zameranie TUZVO na komplex les – drevo – ekológiu a environment. Zároveň spomenul veľmi dobrú a nadštandardnú spoluprácu univerzity s rezortom pôdohospodárstva.

Technická univerzita vo Zvolene je moderná vysokoškolská inštitúcia poskytujúca vzdelávanie vo všetkých troch stupňoch štúdia. Je zapojená do budovania európskej vedomostnej spoločnosti v rámci svojej profilácie v oblasti lesníctva a drevárstva s primeraným rozšírením do ďalších technických, prírodovedných, bezpečnostných, ekonomických, ako aj umeleckých oblastí.

„Vstup do nového, v poradí 67. akademického roka je pre nás a celú univerzitu významným sviatkom. Verím, že všetci akademickí, ale aj ostatní pracovníci budú s nasadením odovzdávať svoje schopnosti

Príhovor rektora TUZVO

Kultúrny program z akademickej slávnosti, folklórny súbor Poľana

a energiu pre budúcnosť našej univerzity. Tiež verím, že naši študenti budú dosahovať také výsledky, ktoré budú znamenať vysokú pravdepodobnosť ich uplatnenia v budúcich zamestnaniach," povedal pri príležitosti slávnostného otvorenia akademického roka rektor TUZVO.

Po realizácii projektu biotechnológií vrátane zachytávania a využívania dažďovej vody s fontánou a vodnými kaskádami, po komplexnej rekonštrukcii veľkej telocvične a rekonštrukcii ihrísk Ústavu telesnej výchovy a športu pre viaceré druhy športov, rekonštrukcii auly, po komplexnej rekonštrukcii Študentského domova Bariny, či modernizácii priestorov v budove Fakulty ekológie a environmentalistiky a Fakulty environmentálnej a výrobnéj techniky prichádza TUZVO k ukončeniu projektu „Relax zóna“. Slávnostné otvorenie Relax zóny v átriu hlavnej budovy s kapacitou cca 160 miest vrátane vonkajších priestorov, kde si svoj priestor na oddych a štúdiu určite nájdú mnohí študenti aj zamestnanci, je pokračovaním modernizácie priestorov univerzity. „A v modernizácii budeme pokračovať. Som presvedčený, že náš univerzitný kampus už teraz patrí medzi najlepšie a najkrajšie na Slovensku. Dúfam, že v ďalších rokoch po dobudovaní internátov a športovísk sa to ešte vylepší," dodal rektor TUZVO.

Ľubica Benková, Rektorát

Zľava Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., rektor TUZVO; prezident Dr. h. c. doc. JUDr. Ivan Gašparovič, CSc.

Cena rektora za najlepšiu publikáciu knižného charakteru a vedecký prínos

Technická univerzita vo Zvolene vstúpila do nového akademického roka 2018/2019 jeho slávnostným otvorením 24. septembra 2018. V rámci programu otvorenia akademického roka boli odovzdané ceny rektora Technickej univerzity vo Zvolene za najlepšiu publikáciu knižného charakteru a vedecký prínos.

Ocenení autori knižných publikácií

Hlavnou úlohou vysokých škôl ako vrcholných vzdelávacích, vedeckých a umeleckých ustanovizní je okrem poskytovania vysokoškolského vzdelávania aj tvorivé vedecké bádanie a tvorivá umelecká činnosť. Svoje poslanie v tejto oblasti vysoké školy naplňajú rozvíjaním, uchovávaním a šírením poznania prostredníctvom výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti. Zverejňovanie jej výsledkov v časopisoch a na vedeckých, odborných alebo umeleckých podujatiach, ako aj tvorba študijných materiálov patria medzi hlavné pracovné povinnosti vysokoškolských učiteľov.

Na podporu publikačnej činnosti pedagogických a vedeckovýskumných pracovníkov rektor našej univerzity udeľuje každoročne – počnúc rokom 2014 – ceny za najlepšiu publikáciu knižného charakteru a ceny za vedecký alebo umelecký prínos jednotlivcom alebo kolektívom. Návrhy na udelenie cien predkladajú dekáni fakúlt.

Cena rektora Technickej univerzity vo Zvolene za výnimočné publikácie knižného charakteru za roky 2017 – 2018 bola odovzdaná nasledujúcim autorom knižných publikácií:

doc. Dr. Ing. Jaroslavovi Šálkovi z Lesníckej fakulty,
JUDr. Mgr. Zuzane Dobšinskej, PhD., z Lesníckej fakulty
a doc. Ing. Hubertovi Palušovi, PhD., z Drevárskej fakulty
za vydanie vysokoškolskej učebnice „Lesnícka politika“.

Učebnica „Lesnícka politika“ kolektívu autorov pod vedením doc. Šálku predstavuje jedinečný didaktický materiál s prepojením teórie a praxe, najmä pre študentov inžinierskeho a doktorskeho stupňa štúdia na Lesníckej fakulte. Kniha sa zaoberá vzťahmi lesa a človeka, resp. spoločnosti a je aktuálna aj vzhľadom na problémy a výzvy, ktorým lesníctvo dnes čelí.

Cena bola ďalej udelená

prof. RNDr. Danici Kačíkovej, PhD., doc. Ing. Andrei Majlingovej, PhD.,
Mgr. Ing. Ivanovi Chromekovi, PhD., Ing. Ivete Mitterovej, PhD.,
Ing. Eve Mračkovej, PhD., Ing. Emílii Orémusovej, PhD., Ing. Ľudmile Tereňovej, PhD.,

Ocenení zamestnanci TUZVO za vedecký prínos

Ing. Veronike Veľkovej, PhD., a Ing. Martinovi Zacharoví, PhD., všetci z Drevárskej fakulty, za vydanie vysokoškolskej učebnice „Proti-požiarna ochrana a bezpečnosť“.

Kolektív autorov pod vedením prof. Kačíkovej vydal rozsiahlu modelovú učebnicu, ktorá je aktívnym elektronickým dokumentom. Publikácia inovatívnym spôsobom umožňuje vzájomné prepojenie jej jednotlivých častí, ako aj prepojenie s relevantnými internetovými stránkami s aktuálnou legislatívou. Jej súčasťou je aj dvojazyčný terminologický slovník kľúčových slov, použiteľný pri štúdiu odporúčanej cudzojazyčnej literatúry pre študentov v študijnom odbore záchranné služby.

Doc. Ing. Vladimír Kubovčík, PhD., z Fakulty ekológie a environmentalistiky bol ocenený za vydanie učebných textov „Paleoekológia“. Publikácia doc. Kubovčíka je určená študentom vysokých škôl študijných odborov biologického a geologického zamerania, v ktorých poznatky paleoekológie nachádzajú uplatnenie. Vzhľadom na široký záber poskytovaných informácií zaujme určite i širšiu odbornú verejnosť, pretože kniha „Paleoekológia“ na slovenskom a českom knižnom trhu dosiaľ chýbala.

Doc. Ing. Jánovi Kováčovi, PhD., a doc. Ing. Jozefovi Krilekovi, PhD., z Fakulty environmentálnej a výrobnéj techniky bola udelená za vydanie vysokoškolskej učebnice „Technika a mechanizácia v lesníctve“.

Doc. Kováč a doc. Krilek vydali v spoluautorstve s Technickou fakultou Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a Fakultou lesníckou a drevárskou Českej zemědělskej univerzity v Prahe vysokoškolskú učebnicu zameranú na inovačné formy a metódy vzdelávacieho procesu v oblasti poľnohospodárskej a lesníckej techniky. Pri zostavovaní jednotlivých kapitol autori vychádzali z potreby dať do rúk študentom a širokej odbornej verejnosti učebnicu, ktorá im umožní získať vedomosti z oblasti poľnohospodárskej a lesníckej techniky používanej na Slovensku i v zahraničí.

Cena rektora Technickej univerzity vo Zvolene za vedecký prínos za roky 2017 – 2018 bola odovzdaná nasledujúcim zamestnancom:

doc. Ing. Marekovi Fabrikovi, PhD., z Lesníckej fakulty za spoluautorstvo na vedeckých prácach v časopisoch s vysokým impakt faktorom.

Doc. Fabrika publikoval v roku 2017, okrem iného, aj 2 excelentné práce o vplyve klimatickej zmeny na disturbancie lesných ekosystémov a o stabilite produkcie zmiešaných porastov borovice a buka na úrovni spoločenských. Práce vyšli v časopisoch Nature Climate Change s IF 19,181, respektíve v Journal of Ecology s IF 5,170. Doc. Fabrika sa na oboch prácach podieľal ako spoluautor, pretože dané publikácie sú výsledkom kolektívneho spoluautorstva viacerých európskych vedeckých inštitúcií.

Cena bola ďalej udelená *doc. Ing. Mariane Sedliačikovej, PhD., a doc. Ing. Milošovi Hitkovi, PhD., z Drevárskej fakulty* za mimoriadne významný kvalitatívny a kvantitatívny publikačný prínos.

Doc. Sedliačiková a doc. Hitka v spolupráci publikovali a viedli vedecké tímy v oblasti výskumu Ekonomia a manažment. V rokoch 2017 a 2018 vydali, okrem iných, viac ako 10 článkov uverejnených v karentovaných časopisoch BioResources a Sustainability s IF 1,334, resp. 2,075.

Ing. Mariane Ujházyovej, PhD., z Fakulty ekológie a environmentalistiky bola Cena udelená za mimoriadne významný kvalitatívny a kvantitatívny publikačný prínos.

Doktorka Ujházyová publikovala v oblasti syntaxonómie, diverzity a ekológie horských lesov západných Karpát s dôrazom na lesy s dominanciou buka. V spoluautorstve a medzinárodných kolektívoch vydala 4 vedecké publikácie v karentovaných časopisoch s impakt faktorom od 1,721 do 3,169.

Doc. Mgr. Elena Pivarčiová, PhD., z Fakulty environmentálnej a výrobných techník bola ocenená za popularizáciu vedy a výskumu.

Doc. Pivarčiová viedla projekt „Inovácia vzdelávania v oblasti algoritmickej a programovania a popularizácia robotiky“, v rámci ktorého vznikla popularizačná aktivita v oblasti technických vied „ROBOHRANIE“. Značka a logo tejto propagačnej aktivity sú priemyselne chránené a Medzinárodný inštitút pre interdisciplinárny výskum udelil „ROBOHRANIU“ cenu „BRILIANTT 2017“ za 1. miesto v kategórii vysoké školy.

Všetkým oceneným Cenou rektora Technickej univerzity vo Zvolene za najlepšiu publikáciu a za vedecký prínos blahoželáme a prajeme im pevné zdravie, veľa tvorivých síl a úspešné naplnenie svojich cieľov.

Ľubica Benková, Rektorát

Prestrihnutie pásky a uvedenie Relax zóny do prevádzky (zľava): rektor TUZVO Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., prezident Dr. h. c. JUDr. Ivan Gašparovič, CSc.

TUZVO sa môže pýšiť novými priestormi

Vybudovanie oddychovej „Relax zóny“ pre študentov Technickej univerzity vo Zvolene je v súlade s Dlhodobým zámerom TU vo Zvolene na roky 2017 – 2023. Prispieva k skvalitneniu podmienok vzdelávacieho procesu zabezpečením vybavenosti a služieb, ktoré zvyšujú komfort a štandard pracovného a študijného zázemia pre všetkých študentov, vrátane študentov so špecifickými potrebami.

Oddychová zóna vznikla prístavbou k existujúcemu objektu hlavnej budovy v nevyužitých priestoroch átria medzi výškovou budovou univerzity a prízemným objektom vývojových dielní. Prístavbou prízemného objektu sa rozšírili spoločné priestory vstupnej haly v úrovni 1. poschodia smerom do vnútorného átria.

Vybudovaním „Relax zóny“ vznikli priestory určené na rôzne spôsoby využitia voľného času študentov mimo výučbového procesu:

- priestorovo vymedzená relax zóna s možnosťou sedenia pre neformálne spôsoby štúdia, vzdelávania, komunikácie s možnosťou využitia audiovizuálnej techniky;
- priestory na občerstvenie s kapacitou 80 miest na sedenie s obslužným pultom, ktorý umožňuje výdaj teplých a studených nápojov, studených jedál a prípravu obmedzeného počtu teplých jedál;
- vonkajšie terasy na oddych a sedenie.

Prínosom realizácie projektu pre TUZVO je rozšírenie úžitkovej plochy doteraz nevyužívaného priestoru átria v rozsahu 240 m², vytvorenie kultúrnych oddychových priestorov pre študentov. Priestory sú bezbariérové, t. j. s bezproblémovým využitím aj pre študentov so špecifickými potrebami. Vybudované priestory sú „vložené“ do existujúcej zelene a taktiež prispievajú k postupnému naplneniu vízie TUZVO – „zelenej univerzity“.

Ľubica Benková, Rektorát

Vysokoškolský lesnícky podnik oslávil 60. výročie vzniku

Koncom septembra 2018 sa za účasti rektora TUZVO Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfa Kropila, PhD., prorektora pre vonkajšie vzťahy doc. Ing. Branislava Olaha, PhD., členov poradného zboru rektora pre VŠLP, vedenia a zamestnancov VŠLP konala slávnostná konferencia k 60. výročiu vzniku Vysokoškolského lesníckeho podniku (VŠLP) Technickej univerzity vo Zvolene. Konferenciu viedol riaditeľ VŠLP Ing. Ľubomír Ivan, PhD.

Príhovor rektora TUZVO Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfa Kropila, PhD.

Po otvorení a privítaní všetkých zúčastnených riaditeľ VŠLP odovzdal slovo rektorovi univerzity Rudolfovi Kropilovi, ktorý pri tejto príležitosti vystúpil s hlavným príhovorom.

V úvode príhovoru rektor TUZVO pozdravil všetkých zúčastnených a pogrataloval zamestnancom VŠLP k 60. výročiu vzniku podniku. Medzi iným povedal: „VŠLP je integrálnou súčasťou Technickej univerzity vo Zvolene. Je jednou z najvýznamnejších súčastí a univerzite prináša úspech. VŠLP je tá súčasť školy, ktorá sa najviac podieľa na príprave našich študentov na prax. Úlohou univerzity je v prvom rade vychovávať a vzdelávať študentov tak, aby našli uplatnenie v praxi. TUZVO má v tomto značný náskok. Naši študenti chodia do praxe a sú schopní adaptovať sa na prevádzku práve vďaka mimoriadnym podmienkam, ktoré VŠLP má. Nielen vzdelávanie, ale aj výskum sú dôležité pre činnosť školy. Podmienky VŠLP pre výskum sú jedinečné a tieto by sme mali viac využívať. Teší ma aj hospodárenie VŠLP, obnova technológie a techniky. Výsledky hospodárenia na VŠLP sú mimoriadne.“ Rektor TUZVO vyzdvihol fakt, že za posledných 6 rokov sa počet zamestnancov v podniku stabilizoval a zároveň stúpol priemerný plat zamestnancov. „Cieľom vedenia univerzity je naďalej optimalizovať počet a štruktúru zamestnancov, ako aj zvyšovať ich priemernú mzdu. V záujme vedenia univerzity je, aby ľudia, ktorí zodpovedne pracujú, boli aj náležite odmenení.“

V závere hlavného príhovoru rektor poďakoval všetkým zamestnancom za náročnú prácu, ktorú odvádzajú na dobrej úrovni v súlade s ekonomikou podniku, v súlade s predstavami zamestnávateľa a v prospech lesa, jeho trvalo udržateľného rozvoja.

Prof. Ing. Milan Saniga, DrSc., vo svojom príhovore pripomenul jedinečnosť ekosystémov, ktoré sa na plochách, kde VŠLP hos-

podári, nachádzajú. Vyzdvihol prácu ľudí, ktorí vo VŠLP pracovali a pracujú, ako aj pochopenie vo vedení podniku a ústretovosť zamestnancov a lesníkov, ktoré vždy našiel pre vedeckú a vzdelávaciu prácu. Spomenul nedávnu návštevu prezidenta Pro Silva DI Dr. Eckart Senitz z Rakúska, ktorý poukázal na príkladné využívanie prírodných procesov pri pestovaní lesa vo VŠLP. Jeden z podstatných dojmov pre prezidenta Pro Silva bolo to, že praktické vzdelávanie v pestovaní lesa u nás je výrazné a ponúka ďaleko viac ako Lesnícka fakulta vo Viedni. Dr. Senitz vysoko kvitoval a pozitívne hodnotil aj fakt, že v dosahu 15 minút dojazdu má univerzita k dispozícii objekty výučby a výskumu lesa. V závere svojho príhovoru prof. Saniga poďakoval za ústretovosť, za pochopenie a za empatiu ľudí, ktorí vo VŠLP pracujú a sú súčasťou univerzity.

Riaditeľ VŠLP Ing. Ľubomír Ivan, PhD., zhodnotil rozvoj VŠLP slovami: „Vysokoškolský lesnícky podnik sa za uplynulých desať rokov dynamicky rozvíjal. Výmera lesného pôdneho fondu vo vlastníctve TUZVO bola zvýšená z 2 ha na 71 ha. Dotácia na účelovú činnosť ostala na konštantnej úrovni. Doprava študentov v km aj v nákladoch sa zvýšila 2-násobne. Výkony v ťažbovej a pestovnej činnosti boli za posledné desaťročie na vyrovnané úrovni s výnimkou dopadov vetrovej kalamity Žofia z 15. mája 2014. Do výnosov, nákladov a priemerného speňaženia sa premietli dopady svetovej hospodárskej krízy v roku 2009 a už spomínanej vetrovej kalamity Žofia. Výsledok hospodárenia za posledných 6 rokov zaznamenal výrazný progres. Dobré výsledky hospodárenia boli premietnuté do investícií do dlhodobého majetku a finančného ohodnotenia zamestnancov. Systematická optimalizácia organizačnej štruktúry a zvyšovanie výkonov sa prejavili výrazným zvýšením produktivity práce. Zvýšená pozornosť sa venovala školeniam a vybavenosti

zamestnancov osobnými ochrannými pracovnými pomôckami. Pracovné úrazy aj napriek vysokorizikovým pracoviskám boli v rozpätí 0 až 3 úrazy ročne. Uvedené výsledky boli dosiahnuté interakciou zamestnancov a vedenia TUZVO, za čo všetkým v mene vedenia VŠLP ďakujem.“

Po príhovoroch rektora TUZVO a riaditeľa VŠLP vystúpil Ing. Ján Šulek, vedúci oddelenia účelovej činnosti a zástupca riaditeľa VŠLP, ktorý predstavil monografiu Vysokoškolského lesníckeho podniku Technickej univerzity vo Zvolene. Monografia bola vydaná pri príležitosti 60. výročia vzniku VŠLP Vydavateľstvom TUZVO na 100% PEFC certifikovanom papieri. Zachytáva históriu vysokého lesníckeho školstva, vznik a vývoj VŠLP až po jeho súčasnú organizačnú štruktúru a poslanie. Charakteristika územia, ako aj lesnícka a účelová činnosť VŠLP tvoria obsah ďalších takmer 50-tich strán publikácie. Ochrana prírody je neoddeliteľnou súčasťou činnosti VŠLP, preto monografia obsahuje aj zoznam chránených objektov a chránených území, na ktorých VŠLP hospodári. V závere monografie je uvedený zoznam technicko-hospodárskych zamestnancov VŠLP od vzniku organizácie. Tak, ako je v monografii uvedených, poďakovanie patrí všetkým pracovníkom TUZVO, Správy CHKO Poľana a VŠLP, ktorí sa podieľali na zostavovaní a vydaní tejto publikácie.

Príjemným doplnkom a oživením konferencie bol príspevok Ing. Daniela Melouna, samostatného odborného referenta plánovania a informačných technológií. Jeho prezentácia historických fotografií bývalých a súčasných zamestnancov VŠLP priniesla úsmevy na tvárach kolegov a milé spomienky na časy minulé.

Ľubica Benková, Rektorát

Príhovor riaditeľa VŠLP Ing. Ľubomíra Ivana, PhD.

Účastníci konferencie

Tretie celoprojektové stretnutie medzinárodného projektu ALTERFOR

Po ukončení náročnej etapy kvantifikácie aktuálnych modelov hospodárenia a prípravy alternatívnych modelov hospodárenia pre jednotlivé záujmové územia sa konalo tretie projektové stretnutie konzorcia medzinárodného výskumného projektu ALTERFOR (Alternatívne modely a robustná podpora rozhodovania pre obhospodarovanie lesov v budúcnosti). Stretnutie sa konalo v portugalskom Porte v dňoch 12. až 14. júna 2018. Za slovenský riešiteľský kolektív sa stretnutia zúčastnili prof. Ing. Ján Tuček, CSc., Ing. Róbert Sedmák, PhD., Ing. Ján Bahýľ, PhD., a Ing. Róbert Smreček, PhD.

Pracovné stretnutie otvoril príhovorom koordinátor projektu Ljusk Ola Eriksson. Eric Agestam a Kristina Wallertz prezentovali aktuálny stav v pracovnom balíku WP1, ktorý je venovaný modelom hospodárenia. Plneniu ekosystémových služieb (ES) sa venovali vedúci expertných skupín, ktorí prezentovali prehľady a porovnania plnenia ES jednotlivých krajín. Na záver sekcie sa prebral aktuálny stav a potreba prípravy nasledujúceho míľnika projektu. Jednou z veľkých výziev projektu je prenesenie výsledkov z úrovne záujmových území na európsku úroveň. Metodiku, ktorou sa táto výzva vyriešila, prezentoval Peter Biber. Ambíciou projektu je aj publikácia kvalitných vedeckých článkov. Ani na treťom celoprojektovom stretnutí nechýbala sekcia venovaná pripravovaným publikáciami. Hlavným autorom jedného z pripravovaných článkov je Róbert Sedmák, ktorý prezentoval metodiku a štruktúru článku. V súčasnej dobe je jednou z dôležitých úloh pre jednotlivé riešiteľské tímy organizovanie workshopov. Niektoré krajiny workshopy už organizovali, iné ich len pripravujú. Slovensko patrí medzi krajiny, ktoré už workshop organizovali. Informácie vzhľadom na tento workshop prezentoval Róbert Smreček. Samostatná časť bola venovaná publikovaniu propagačných informácií o projekte v lokálnom jazyku jednotlivých riešiteľských krajín a tvorbe propagačných videí. Zároveň bol predstavený filmársky tím, ktorý z celoprojektového stretnutia pripraví video. Na záver prvého dňa Marlene Marques v krátkosti predstavila historický vývoj a špecifiká portugalského lesníctva.

Súčasťou aj tohto stretnutia bola terénna exkurzia, tzv. Travellab, s cieľom učenia sa a prenosu poznatkov medzi jednotlivými krajinami. Na dvoch zastávkach bolo prezentované pestovanie eukalyptu. Na jednej bol prezentovaný šesťročný porast, ktorý je obhospodarovaný spoločnosťou Navigator. Zástupca spoločnosti Navigator prezentoval celý proces pestovania eukalyptových plantáží. Počas prezentácie sa nevyhol ani problematike neobhospodarovaných porastov a požiarov. Na ďalšej zastávke prezentoval svoj prístup k pestovaniu eukalyptovej plan-

Slovenský riešiteľský kolektív počas terénnej exkurzie

Prezentácia Ing. Róberta Sedmáka, PhD.

táže súkromný vlastník. Prezentácia prebehla v 12-ročnom poraste eukalyptu, ktorý bol už v druhej generácii výmladkov, rok pred ťažbou. Tretia zastávka bola v 20-ročnom borovicovom poraste, ktorý obhospodaruje štátom sponzorovaný Forest Investment Fund (FIF). Zástupca fondu prezentoval postup pestovania borovicových porastov, plány do budúcnosti, ako aj problémy pestovania porastov na chudobných pôdach a ich riešenie. Neďaleko od tohto miesta boli aj porasty, ktoré v minulosti zasiahol požiar. Táto zastávka bola venovaná téme požiarov v Portugalsku a bola tu možnosť prejsť sa po zhorenísku medzi borovicami, ktoré boli poškodené požiarom. Súčasťou terénnej exkurzie býva aj tzv. okrúhly stôl, kde aktéri z hosťujúcej krajiny prezentujú aktuálne problémy a výzvy v lesnom hospodárstve. Medzi témami, ktoré sa riešili, boli neobhospodarované porasty, veľká rozdrobenosť pozemkov, pestovanie eukalyptových plantáží – výhody, nevýhody, finančná výhodnosť oproti iným drevinám, nedostatok a chýbajúce dotácie a v neposlednom rade požiare. Okrúhleho stola sa zúčastnili zástupcovia spoločností

venujúcich sa obhospodarovaniu lesov, samospráv, vlastníci lesov, zástupca asociácie vlastníkov a zástupca z ochrany prírody. Posledný deň pracovného stretnutia prebehli workshopy jednotlivých pracovných balíkov, ktoré boli zamerané na hosťujúcu krajinu. Členovia portugalského riešiteľského kolektívu prezentovali aktuálny stav v danom pracovnom balíku a možnosti ďalšieho riešenia. Annamaria Riemer sa venovala diseminačným aktivitám projektu. Prezentovala aktuálny stav a plány na ďalšie obdobie. Členovia vedeckej rady David Foster, Euan Gordon Mason, Sten Nilsson a Ola Sallnäs zhodnotili priebeh pracovného stretnutia a celkový stav riešenia projektu. Na záver pracovného stretnutia Ljusk Ola Eriksson poďakoval účastníkom za tri produktívne dni, domácejmu riešiteľskému tímu za organizáciu a všetkým poprial šťastnú cestu domov.

Autori: Róbert Smreček, Ján Tuček,
Ján Bahýľ, Michal Bošeľa,
Yvonne Brodrechtová, Róbert Sedmák.
všetci z LF
Foto: Róbert Smreček

Príspevok vznikol vďaka projektu ALTERFOR, financovaného Európskou úniou v rámci programu HORIZONT 2020 „Výskum a inovácie“ (projekt č. 676754).

Expedičný pobyt pracovníkov Lesníckej fakulty v biosférickej rezervácii

PUTORANA

v drsných podmienkach Tajmýrskeho národného parku

Klimatické zmeny významnou mierou ovplyvňujú prírodné prostredie, vrátane lesných ekosystémov. Obzvlášť citlivými sú lesné biómy na hornej hranici svojho rozšírenia, či už alpínskeho alebo subarktického. Tím pracovníkov z Lesníckej fakulty pod vedením prof. V. Pichlera, ktorý je autorom myšlienky i manažérom celého výskumu, sa zúčastnil už v r. 2012 (v Laponsku) a 2015 (v Kanade, Yukone a Northwest Territory) výskumu lesných biómov na severnej hranici svojho rozšírenia za polárnym kruhom. V auguste tohto roku sa do tretice uskutočnila ďalšia expedícia, tentokrát na Putorany, nachádzajúcej sa za polárnym kruhom v južnej časti Tajmýrskeho polostrova v Rusku. Expedičný pobyt v drsných podmienkach na Sibíri, ale zato v neobyčajne krásnom prostredí, absolvovali štyria pracovníci fakulty – prof. V. Pichler, doc. P. Fleischer, doc. J. Merganič a doc. E. Gömöryová.

Trojtyždňovému pobytu za polárnym kruhom predchádzala síce krátka, ale intenzívna príprava na pobyt, kedy si bolo potrebné veľmi dôkladne premyslieť, čo so sebou vziať, naplánovať veci tak, aby každý z nás v ruksaku na chrbte odniesol nielen stan, spací vak, karimatku, oblečenie, gumáky, stravu na takmer 2 týždne, varič, ale aj pomôcky na odber vzoriek, prístroje, sekery, zápisníky a ďalšie veci potrebné na prácu v teréne. Zaujímavé boli posledné chvíle pri balení, keď sme sa postupne museli vzdať niektorých vecí, aby sme sa zmestili do limitu hmotnosti batožiny prepravovanej v lietadlách a samozrejme, aby sme boli schopní sa s ruksakmi presúvať v náročných terénnych podmienkach. Stravu sme ráтали doslova na gramy a mali sme ju rozplánovanú presne na každý deň a na jednotlivé chody v rámci dňa.

1. 08. 2018 nastal deň s veľkým D, kedy sme ráno o 4:00 hod. vyrazili zo Zvolena. Cesta na letisko i samotný let Viedeň – Moskva – Novosibirsk až do cieľového mesta Noriľsk prebiehali pokojne, jediným problémom boli kontroly na letiskách, kde naša skupina bola obvykle viac zadržovaná a kontrolovaná kvôli vstupu do Noriľska. Noriľsk patrí v Rusku medzi uzavreté mestá, cudzinci potrebujú na vstup špeciálne povolenie, ktoré je veľmi problematické získať. Týmto zároveň vyjadrujeme poďakovanie aj vedeniu TUZVO, ktoré nás v celej akcii významnou mierou podporilo a v tomto smere nám pomohlo.

Po vyše 20 hodinách cestovania sme konečne vystúpili na letisko v Noriľsku. Prvý dojem? Veľmi depresívne miesto, všetko pod mrakom, letisko na večne zamrzutej pôde, chlad. Taxíkom sme sa presunuli do samotného mesta vzdialeného od letiska asi pol hodiny cesty. Cesty hrbolaté, rozbité, na taxíku prasknuté predné sklo (neskôr sme zistili, že v Noriľsku snáď niet

auta, ktoré by nemalo prasknuté predné sklo), pri vstupe do mesta opustené baraky, priemyselná zóna, dym z komínov. To všetko v nás vyvolávalo veľmi zvláštny pocit a v duchu sme obdivovali ľudí, ktorí dokážu v takomto prostredí žiť a byť šťastní (o tom, že sú šťastní, sme sa dozvedeli neskôr z rozhovorov s viacerými domácimi). Hotel, v ktorom sme strávili niekoľko nasledujúcich nocí, zvonku síce tiež nepôsobil prívetivo, ale zato vo vnútri boli izby neobyčajne vkusne zariadené a všetko sa blýskalo čistotou. Prvé dni v Noriľsku boli venované návšteve a rozhovorom na Správe Tajmýrskeho NP a zaobstarávaní si vecí, ktoré sme nemohli v lietadle prepravovať, resp. boli veľmi objemné (krompáč a lopata). Tajmýrsky NP (Заповедники Таймыра) vznikol v r. 2013 zlúčením niekoľkých prírodných rezervácií, vrátane biosférickej rezervácie Putorana, a spravuje územie o ploche cca 11,9 mil. ha vrátane ochranných zón.

Po intenzívnych rokovaníach so zástupkyňou riaditeľa p. N. L. Anošinou a ďalšími zamestnancami Správy NP sme začali s nákupmi. Všetko išlo hladko až na jednu vec. Verili by ste, že v celom Noriľsku – banskom meste, nedostať ani jeden krompáč? Prešli sme všetky obchody s priemyselným tovarom. S lopatou nebol problém, ale krompáč? Nakoniec nám pomohol taxikár. Keď videl, v akom zúfalom stave sme sa ocitli (krompáč sme nevyhnutne potrebovali k odberu vzoriek), obtelefonoval svojich známych, až kým mu jeden neoznámil, že krompáč síce má, ale bez násady. Problém však bol, že ani násady do krompáča sa nedali dostať. Tu nám opäť pomohol náš taxikár, ktorý nám odporučil kúpiť násadu do sekery a on sám nám dal obe časti dokopy. Veľmi milá skúsenosť – neuveriteľná ochota pomôcť.

Štvrtý deň našej služobnej cesty bol dňom presunu do oblasti výskumu. Jediné spojenie tam je buď dopravou po vode alebo vrtuľníkom. Vzhľadom na vzdialenosť a cenu sme zvolili dopravu po vode – po jazere Melkoe a Lama navzájom prepojených riekou Lama. Na konci jazera Lama bolo aj naše cieľové miesto. Presun sme absolvovali vznášadlom a cesta trvala okolo 3 hodín. Už počas plavby sme obdivovali neobyčajnú krásu celej tej oblasti. Jazero Lama so studenou a krištáľovo čistou vodou je dlhé 70 km, široké 10 km a hlboké vyše 300 m (miestami možno až 600 m). Na brehu jazera sa týčia kopce až do výšky 1 km. S tým, že v týchto končinách si ľudia naozaj vždy pomáhajú, sme sa znovu stretli počas našej plavby, keď na vznášadle došlo k poruche a zostali sme stáť na jazere niekoľko desiatok metrov od brehu. Žiadna panika ani zo strany posádky, ani na našej strane. Žartovali sme, aká bude asi studená voda, ak by bolo potrebné preplávať k brehu. Našťastie, nič takého sa nekonalo, pomoc prišla v priebehu 10 minút. Pri-

sunuli nás k brehu a po zhodnotení vážnosti poruchy sme veci poprekladali do druhého člna, a tak na naše cieľové miesto nás zaviezla už druhá posádka.

Po rekognoskácii terénu sme náš tábor založili v blízkosti jazera, kde nás očarili rozprávkové pohľady na okolitú scenériu. Ešte večer v prvý deň nášho príchodu sme si boli vyhliadnuť miesta na založenie transektov s výskumnými plochami. Unavení po celom dni sme veľmi rýchlo zaspali každý vo svojom stane na nie veľmi príjemnom štrkovom podklade. Nasledujúce dni boli venované samotnému terénnemu výskumu.

Putoranská plošina predstavuje silne rozčlenený horský masív (stolovú horu) tvorený bazaltmi. Najvyšším vrchom je „Kameň“, vysoký 1 700 m n. m. Putorana, najmä v jej severnej a západnej časti, sa vyznačuje veľmi strmými svahmi. Označovaná je aj ako miesto s desiatimi tisícami jazier a tisícami vodopádov, je to miesto s najväčším počtom vodopádov v Rusku. V r. 2010 bola Putorana zapísaná do zoznamu svetového prírodného dedičstva UNESCO, pričom treba podotknúť, že prof. Pichler ako expert WHC UNESCO viedol evaluačnú misiu v tomto záujmovom území.

Výskum nášho tímu bol orientovaný na miesta výskytu stromovej hranice, tvorenej v tejto časti Putorany najmä smrekom sibírskeho (*Picea obovata*). Cieľom bolo zistiť, či sa vysokohorská stromová hranica v blízkosti najsevernejšej polárnej hranice lesa v oblasti Sibíri posúva v dôsledku zmeny klímy smerom nahor, stanoviť účinok vegetačného krytu naprieč stromovou hranicou na zásoby a kvalitu organického uhlíka v minerálnej pôde a zároveň určiť vplyv organického uhlíka na existenciu stromovej hranice z hľadiska kvality pôdneho prostredia a mikroklimy, najmä čo sa týka schopnosti stabilizovať minerálnu pôdu v podmienkach vetrovej erózie, moderovať vlhkosť režim, zlepšovať nutričný potenciál pôdy a jej biologickú aktivitu. Výskum sa realizoval v rámci riešenia projektu APVV-17-0676 „Gradients vegetácie a zásob pôdneho uhlíka na stromovej hranici v polárnej oblasti Sibíri“. Na značne strmých svahoch boli založené transekt, na ktorých boli umiestnené pokusné plochy. Terénne práce predstavovali opis, skúmanie a hodnotenie terénnych charakteristík, vlastností pôdy v pôdnych sondách, základných parametrov štruktúry porastu, zdravotný stav porastov a ďalšie charakteristiky. Odoberali sa vzorky pre pôdne analýzy a vývrty pre dendrochronologické analýzy. Práce boli náročné vzhľadom na často veľmi suťovitú a vegetáciu husto zarastenú, málo prístupný terén a strmé svahy. Našťastie, komáre, ktorých sme sa po skúsenostiach z Laponska a Kanady značne obávali, sa nevyskytovali až v takom hojnom počte, pravdepodobne kvôli chladnejšiemu letu – denné teploty tu

Tím LF (J. Merganič, P. Fleischer, E. Gömöryová a V. Pichler) pred presunom do oblasti Putorany

Výstup k pokusným plochám

dosahovali max. 8 až 10 °C. Deň pred naším príchodom nasnežilo vo vrcholovej časti Putoranskej plošiny a v strede júla dokonca napadol sneh priamo v Noriľsku.

Terénne práce sme stihli ukončiť o deň skôr, ako sme plánovali, avšak do Noriľska sme sa vrátili naopak o deň neskôr oproti plánu. Celú situáciu na záver nášho pobytu skomplikoval silný vietor. Hneď v prvé dni sme sa presvedčili o jeho sile, keď sme po návrate z terénu do tábora našli niektoré stany odvíate zo svojich miest, našťastie, smerom od jazera. V posledné dni však vietor nadobudol silu víchrice až orkánu, a preto sme boli nútení naše miesto opustiť. Zo Správy NP nám zabezpečili evakuáciu na bezpečnejšie miesto. Kvôli vysokým vlnám polícia zakázala lodiam vstup na jazerá, a preto sme museli čakať, kým sa vietor utíši a bude možný návrat späť do mesta.

Posledný deň v Noriľsku bol venovaný zabezpečeniu odvozu odobratých vzoriek do Krasnojarska, návšteve múzea a prehliadke mesta. Pri bližšej prehliadke mesta sme si uvedomili, že mesto už na nás nepôsobí tak depresívne, prekvapila nás čistota na uliciach, pestrosť farieb bytoviek, zaujímavá architektúra typická pre obdobie budovania

Noriľska a znovu – veľmi milí a priateľiví ľudia.

Naša ďalšia cesta viedla do Krasnojarska, kde sme absolvovali stretnutie s riaditeľom Sukačevovho inštitútu lesa p. A. A. Onučinom a jeho kolegami. Pracovníci inštitútu patria už dlhé roky k medzinárodne uznávaným vedeckým kapacitám. Počas prehliadky priestorov inštitútu sme boli prekvapení špičkovým prístrojovým vybavením. Ešte pred našou cestou prof. Pichler (ako dekan LF) a p. Onučin (riaditeľ inštitútu) naviazali kontakt a podpísali dokumenty o vzájomnej spolupráci oboch inštitúcií. Nami odobraté vzorky pôdy i vzorky z vývrtov sa už v týchto chvíľach analyzujú práve na tomto pracovisku. Pobyt v Krasnojarskej oblasti sme zakončili krátkou návštevou NP Stolby.

Pobyt na Putorane patril jednoznačne k najnáročnejším, ktorý sme doteraz absolvovali. Chlad, mimoriadne silný vietor a náročný terén však boli kompenzované radostou z dobre odvedenej práce a z nového poznania, hlbokými dojmami z neskutočne krásnej, divokej prírody a veľmi príjemnou, pohodovou atmosférou medzi členmi tímu. Putorana ostane v našich srdciach hlboko zapísaná.

Erika Gömöryová, LF

Študent Lesníckej fakulty reprezentoval TUZVO v Bielorusku

V mojej diplomovej práci došlo k nečakanému obratu, keď sa mi podarilo fyzicky potvrdiť doposiaľ zväčša iba teoretickú myšlienku o fungovaní zariadení RELAZ. Tejto téme som sa venoval na Katedre lesnej ťažby, logistiky a meliorácii na Lesníckej fakulte.

Vedúci mojej práce, doc. Štollmann, prišiel s myšlienkou prezentovať výsledky môjho výskumu na partnerskej univerzite Belarusian State Technological University v Bielorusku. Keďže išlo o pre mňa poslednú možnosť vycestovať do zahraničia v rámci štúdia, ponuku zúčastniť sa vedeckej konferencie na Bieloruskej štátnej univerzite v Minsku som s radosťou prijal.

Pôvodne mal spolu so mnou cestovať aj kamarát a doktorand Ondrej Šurkovský, ten sa však z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti konferencie nakoniec nezúčastnil.

Vycestoval som teda sám. Cesta bola pomerne dlhá, po príchode do Minska ma už čakal Artem Shoshin, môj kamarát a bieloruská spojka. Artem – doktorand na Katedre lesnej ťažby, ma sprevádzal po ich univerzite a taktiež ma zoznámil s miestnymi vyučujúcimi. Bielorusi sa ukázali ako veľmi milí a priateľskí ľudia, zanechali vo mne veľmi dobrý dojem, vážia si spoluprácu s našou univerzitou. Vo voľnom čase som navštívil zopár múzeí, poprechádzal som sa po meste a bavil som sa s novými bieloruskými priateľmi.

Konferencia prebiehala podobne ako naša ŠVOČ. Prezentujúcich študentov v mojej kategórii bolo asi 20 a väčšina prác mala lesnícko-technické zameranie. Po konferencii som dostal „pozvanie na čaj“ s Vasilyim Simanovichom, vedúcim Katedry lesnej ťažby. Hodiny sme rozoberali najrôznejšie témy a dobre sa bavili. Jazyková bariéra a rozdiely medzi nami sa stratili.

Práca, ktorú som predniesol na konferencii, bola po vyhodnotení ocenená diplomom. Pre mňa sú však cennejšie skúsenosti a nové priateľstvá, ktoré som na tejto ceste nadviazal.

Luboš Dugas, LF

Zariadenie na testovanie odolnosti podložia, lesne meliorácie a cesty

Prekvapivo nič iné len luxusné byty v centre mesta

Aktívna spolupráca TUZVO so zahraničnou univerzitou v rámci programu CEEPUS

Ide to aj bez formálnych dohôd, ak je chuť

Ako sa dostal na Technickú univerzitu vo Zvolene, čo študuje a čo tu robí – aj o tom sme sa rozprávali s Piotrom Lubiewskim, študentom z Gdańsk University of Technology (GUT) v Poľsku.

Piotr Lubiewski má 22 rokov, pochádza z poľského mesta Bydgoszcz a študuje na Strojníckej fakulte Gdanskej technickej univerzity (Wydział mechaniczny Politechniki Gdańskiej). V súčasnosti je študentom 7. semestra bakalárskeho štúdia. Na Technickú univerzitu vo Zvolene sa dostal prostredníctvom projektu CEEPUS, v rámci ktorého si vybral našu univerzitu, aby tu pracoval na svojej bakalárskej práci. Jej názov je „Vplyv procesnej kvapaliny na rezné sily pri sústružení“. Sprievodcu mu robí doc. Ing. Ľubomír Javorek, CSc., z Katedry výrobnéj a automatizačnej techniky, FEVT.

V tomto rozhovore hneď od začiatku nechýba humor. Piotr sa po slovensky pýta, v akom jazyku má hovoriť. Odpovedám, že nech skúsi po slovensky a keď nebude vedieť, nech hovorí po anglicky. Kladiem prvú otázku v slovenčine, Piotr odpovedá po poľsky. Nevadí, rozumieme si.

Piotr, čo Ťa viedlo k tomu, aby si sa zapísal na techniku?

O techniku som sa zaujímal od detstva, hlavne o matematiku a techniku všeobecne.

Prečo si sa rozhodol pre TUZVO a ako si sa o našej univerzite dozvedel?

O Technickej univerzite vo Zvolene som sa dozvedel od môjho profesora Kazimierza Orłowskeho, ktorý Vašu univerzitu odporučal celej našej skupine. Do povedomia sa mi dostala aj vďaka docentovi Javorekovi, ktorý bol u nás na univerzite v Gdansku. Prednášal na tému nástroje a obrábanie kovov. Bolo to asi pred dvomi rokmi. Prednášku si pamätám, aj keď som bol vtedy len prvák.

Keďže sa mi vyskytla možnosť zapojiť sa do projektu CEEPUS a túto šancu som využil, som tu na 1 mesiac.

Kto Ti je oporou a kto Ťa vedie pri Tvojej práci tu na TUZVO?

Najviac mi pomáha a odborne radí pán docent. Každý deň chodím na univerzitu a robím na svojej práci. Experiment sme čiastočne realizovali v Bratislave, na Strojníckej fakulte tamojšej univerzity s pomocou kolegu docenta Javoreka. Teraz počítam a analyzujem výsledky, vytváram tabuľky a kreslím grafy. Skrátka pracujem na vyhodnotení výsledkov experimentu.

Čomu sa ešte venuješ na Slovensku okrem toho, že robíš výskum?

Veľa času nemám, ale cez víkend som bol na výlete v Banskej Štiavnici. Sprievodcu mi robil študent Áron Hortobagyi, ktorý absolvoval podobný pobyt na univerzite v Šoprone, tiež cez projekt doc. Javoreka. Prešli sme si mesto, videli sme historickú baňu, kostoly a zámky. Je tu krásna krajina, boli sme aj na Sitne. Okrem toho som bol tiež cez jeden víkend vlakom vo Viedni a autobusom som navštívil aj Budapešť, a tak som videl aj kúsok Maďarska.

Čo považuješ za svoj najväčší úspech v štúdiu a práci na TUZVO?

Najväčší úspech ešte len očakávam. Tým úspechom myslím obhajobu mojej bakalárskej práce, ktorej podstatnú časť, teda experimenty a výskum s vyhodnotením, robím tu.

Chceš pokračovať vo svojom štúdiu techniky?

No, ani nie... Aj keď je technika a téma mojej bakalárskej práce zaujímavá, mojím plánom do budúcnosti je študovať financie.

V našom rozhovore hovoríš po poľsky, trochu po slovensky. Akým jazykom sa dohovárate Vy dvaja spolu? (Pozn.: Pri tomto rozhovore bol doc. Javorek).

Snažím sa hovoriť po slovensky, ale pán docent hovorí slušne po poľsky, a tak to mám omnoho ľahšie. Inak hovorím anglicky a trochu nemecky aj rusky.

Čo si myslíš, ako využiješ skúsenosti, ktoré si tu získal?

Tu nadobudnuté skúsenosti, či už nové priateľstvá, poznávanie nových zvykov, jazyka a miest ma obohacujú. Odporúčam mojim kolegom prísť sa osobne sem pozrieť a moje odporúčania sú veľké; práca na bakalárke tu vo Zvolene je veľmi zaujímavá.

Pán docent, ako sa Vám pracuje s Piotrom? Ako vnímate spoluprácu medzi TUZVO a Gdaňsk University of Technology?

Ako už bolo povedané, kontakty medzi našimi univerzitami, konkrétne fakultou FEVT a Strojníckou fakultou, sú na dobrej úrovni, sú neformálne, bez akejkoľvek zmluvy, ktorá by nás k niečomu zaväzovala. Tieto kontakty udržujeme asi od roku 1995, a teda od mo-

jej prvej návštevy v Gdansk, kedy mi prvé kontakty sprostredkoval bývalý učiteľ našej univerzity, doc. Ing. Lisičan, CSc. Takže, je to už nejaký čas.

Na Vašu otázku, ako som spokojný so študentom Piotrom, môžem povedať len toľko, že ak niekoho odporučí prof. Orłowski (mimočodom inauguroval na našej univerzite), tak ide o tzv „ťah na bránku“, je to zvyčajne človek odborne zdatný, s výbornými počítačovými znalosťami a ovládaním celého radu technických programov.

Tu mi nedá, aby som nedoplnil mená niektorých študentov z Politechniki Gdańskiej, ktorí na našej univerzite boli v minulosti:

- v roku 2009 tu bol Dariusz Jabłoński, ktorý pracoval na diplomovej (magisterskej) práci;
- v roku 2014 tu boli dve dievčence; Anna Gawrońska, ktorej práca bola „Wpływ parametrów technologicznych na siły skrawania podczas toczenia wzdłużnego nożem obrotowym“ a Anna Kaczmarek s prácou „Empiryczne określenie dopuszczalnych predkości obrotowych pił tarczowych“;
- v tomto roku tu je Piotr Lubiewski.

O tom, že takýto pobyt nie je len o štúdiu, by mohla povedať slečna Kaczmarek, ktorá si zo Zvolena odniesla nielen výsledky pre obhajobu záverečnej práce, ale (v súčasnosti už) aj manžela – absolventa Lesníckej fakulty Pavla Peniažka, s ktorým už majú aj dcérku. Takže dnes je to pani Anna Kaczmarek-Peniažková. Medzitým stihla navštíviť Zvolen znova, pričom si doplnila experimenty kľúčové pre jej doktorandskú prácu, ktorá čaká na jej obhajobu. Treba povedať, že pri týchto experimentoch bol našim konzultantom a pomocníkom doc. Ing. Svoreň, CSc.

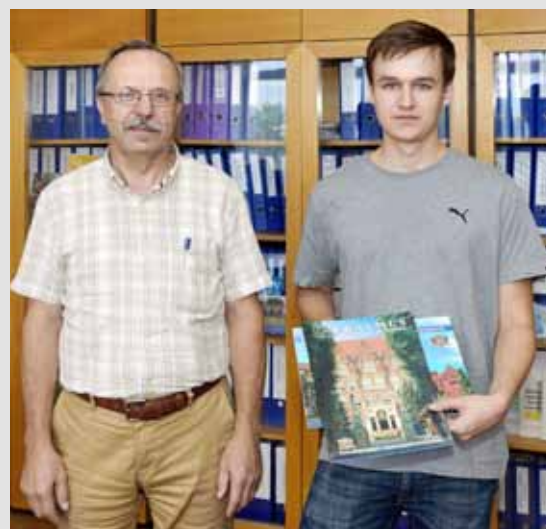
Táto spolupráca však nie je jednosmerná a nie je len medzi FEVT a GUT. Vzájomne „migrovali“ napr. študentka Oľa Konopka k doc. Klementovi na DF a opačným smerom Ing. Vilkovská z DF k Dr. Barańskému.

Pobyty v rámci projektu CEEPUS a Erasmus sa vzájomne podporujú; napr. bývalý študent FEVT Alexander Vošš absolvoval mobilitu v Gdansk v rámci projektu Erasmus a po skúsenostiach v rámci tohto programu absolvoval mobilitu aj s podporou programu CEEPUS.

O tom, že to nie je len o štúdiu, ale je čas aj na iné aktivity a zážitky, by mohla hovoriť Oľa Konopka, napr. pri jej naozaj prvých „krochoch“ na „nartach“ na Skalke.

Ľubica Benková, Rektorát

Foto: archív doc. Javorek

Doc. Ing. Ľubomír Javorek, CSc., a Piotr Lubiewski, študent z Gdaňsk University of Technology (GUT) v Poľsku

Konzultácia A. Gawrońskiej s dr. Vacekom a doc. Javorekom k vyhodnocovaniu nameraných údajov

D. Jabłoński pri meraní

PROGRAM CEEPUS

Stredoeurópsky výmenný program pre univerzitné štúdiá (CEEPUS) podporuje akademické mobility v Európe, prispieva k európskej integrácii a zdôrazňuje regionálne špecifiká. Program umožňuje rozvíjať spoluprácu slovenských a zahraničných vysokých škôl pomocou vytvárania akademických sietí, v rámci ktorých sa uskutočňuje vedeckovýskumná spolupráca a realizujú sa mobility študentov, doktorandov a vysokoškolských učiteľov. Prioritou je rozvoj spoločných študijných programov vedúcich k spoločnému vedeniu diplomových a dizertačných prác. Program CEEPUS aktívne rozvíja a dopĺňa odbornú a vedeckú spoluprácu medzi partnerskými univerzitami.

AUSTRÁLIA – zem, kde ťa chce všetko zabiť *Alebo predsa len nie?*

Austrália bola pre mňa vždy vysnívanou krajinou a keď som mala možnosť vybrať si výskumný pobyt kdekoľvek na svete, neváhala som. Vďaka Národnému štipendijnému programu (SAIA) som dostala príležitosť stráviť na tomto kontinente 5 mesiacov ako výskumný pracovník na Griffith University – Australian Rivers Institute v meste Brisbane. Spolu s doktorom Michaelom P. Venarským pracujeme na výskume vodného hmyzu v riečnych ekosystémoch. V mesačných intervaloch odoberáme vzorky z rôznych lokalít, skúmame štruktúru daných spoločenstiev a venujeme sa modelovaniu dĺžkovo-hmotnostných vzťahov jednotlivých skupín bezstavovcov.

Moja cesta sa začala 14. mája 2018 t. r. dvadsaťhodinovým letom na druhý koniec sveta. V tomto období sa tu začína zima, ktorá však pre Slováka znamená takú príjemnú slnečnú jar. Stále však netreba zabúdať na opaľovací krém s vysokým ochranným faktorom a zvyknúť si na západ slnka už po piatej poobede. Celý komplex univerzitného areálu, kde bývam a pracujem, je vsadený do prostredia lesa, čiže vôbec nemám pocit, žeby som bola súčasťou hlavného mesta štátu Queensland a tretieho najľudnatejšieho mesta v Austrálii s viac ako 2,4 miliónmi obyvateľov. Ráno ma budí prenikavý spev vtákov a po ceste do laboratória obchádzam gigantické mravce, morky a stromy, ktoré som nikdy predtým nevidela. Z rozprávania miestnych som sa ale dozvedela, že väčšiny zvierat sa naozaj nemusím báť. Len málo z nich by ma chcelo reálne zabiť, teda aspoň v tejto oblasti. Platí tu pravidlo, že čím menšie, tým nebezpečnejšie, a preto nie je na škodu každý deň sa pozrieť do topánok skôr, ako si ich obujem.

Samotné mesto je veľmi rozľahlé a postavené na povodí rieky Brisbane, ktorá ho priamo pretína. Za pozretie určite stojí námestie s radnicou, budova parlamentu, množstvo parkov, kde sa ľudia stretávajú pri povestnom „barbecue“, ale aj plavba po rieke je zaujímavá. Víkendy tu ľudia trávia na neďalekých plážach alebo turistiku v prírode. Stihla som už navštíviť mnoho miest, ale najväčší zážitok som mala pri hladkaní koaly či klokana a kŕmení emu. Ľavá strana je tu odpoveď na všetko, na jazdu áut po ceste, chôdzu po chodníku, státie na eskalátore, či kľučka na dverách. Priznám sa, že mi trvalo pár týždňov, kým som si zvykla, najmä keď sedím v aute.

Samozrejme, život je tu oveľa drahší v každom smere, najmä čo sa týka jedla a bývania. K tomu však prináležia aj platy. Ľudia sú tu priateľskí, atmosféra uvoľnená a angličtina ľahko zrozumiteľná, pretože mesto naozaj dýcha multikultúrou. Kuchyňa je v podstate podobná tej britskej, avšak vplyv iných, najmä čínskej, je tu citelný. Najviac ma prekvapilo, akí sú vlastne Austrálčania otužilí. Nie je problém stretnúť človeka v šortkách a žabkách alebo často aj na boso, keď ja sa trasím v bunde. Ako sa vraví, Slováci sú všade a keď sa mi zacnie za domovom, stačí ísť do československej reštaurácie dať si halušky a aspoň na chvíľu sa porozprávať v rodnej reči.

Tiež som mala možnosť navštíviť Nový Zéland, konkrétne jeho severnú časť. Počas štvorhodinovej túry som prechádzala pastvinou, močiarom, púšťou, pobrežím, ale aj lesom. Je tam naozaj neuveriteľná príroda, ktorá mi zostane ešte dlho v pamäti. Pár dní som strávila aj v Sydney, videla som Harbour Bridge, ako aj slávnu budovu opery a nekonečné dych vyrážajúce pláže.

Austrália prekonala všetky moje očakávania, očarila ma najmä jej príroda, ale aj atmosféra v spoločnosti. Preto už teraz viem, že sa sem určite ešte niekedy vrátim.

Vladimíra Dekanová, FEE

Terén v Mount Tamborine

Nový Zéland

Rezervácia pre koaly, klokany a emu v Brisbane

Sydney

Pracovný týždeň na Kréte

čarovnom ostrove histórie a krásy

Erasmus+

Život a práca na univerzite má svoje úskalia, ale prináša aj mnohé benefity. Jedným z nich je aj možnosť vycestovať do zahraničia na krátkodobú pracovnú stáž prostredníctvom programu ERASMUS+. Cestujem pomerne často, ale tréningy pre zamestnancov univerzít v rámci programu ERASMUS+ majú svoje neopakovateľné čaro. Poskytujú a sprostredkujú nový pohľad na vzdelávanie, bežný život na univerzite a sú neoceniteľným zdrojom osobných kontaktov s kolegami z celého sveta.

Tento rok v máji som mala možnosť absolvovať „Staff Training Week“ na TEI of Crete – University of Applied Sciences v Heraklione na ostrove Kréta. Kréta je najväčší grécky ostrov. Považuje sa za kolísku minojskej civilizácie a podľa gréckej mytológie sa práve tu narodil vládca olympských bohov Zeus.

Po prilete do hlavného mesta ma privítalo slnečné počasie s vôňou soli od všadeprítomného mora. Domáci obyvatelia sú veľmi milí a ochotní, takže som nemala problém aklimatizovať sa a dostať sa do univerzitného areálu, ktorý sa rozkladá na kopci niekoľko kilometrov za mestom.

Hneď prvý deň nás privítali zamestnanci medzinárodného Office-u – šarmantná pani Glória Vega z Kolumbie, náš sprievodca Dr. Gareth Owens – aklimatizovaný Welšan s fantastickými vedomosťami a úžasným zmyslom pre humor a študenti – dobrovoľníci, na ktorých sme sa mohli kedykoľvek obrátiť.

Program celého týždňa sa niesol v duchu motta „Live Today, Dream and Plan for the Future“. Danej problematike sa venovali vo svojich prezentáciách domáci prednášajúci. V poobedňajších sekciách sme dostali priestor my účastníci odprezentovať našu prácu na univerzite a krajinu odkiaľ sme prišli. Prezentácie boli mimoriadne zaujímavé a podnetné, keďže 40 účastníkov stáže pochádzalo z takmer dvadsiatich krajín celého sveta. V rámci odborného programu sme mali možnosť participovať na e-learningovej výučbe, vyskúšať si inovatívne edukatívne hry a tiež sme mali čas na osobné stretnutia a rozhovory s odborníkmi.

Okrem oficiálnej časti náš program zahŕňal mimoriadne zaujímavé exkurzie. Ako prvý sme navštívili palác Knossos, kde na nás dýchla 4 000-ročná história minojskej civilizácie – pre mňa ako milovníka gréckej histórie a mytológie to bol splnený sen. Náš charizmatický sprievodca Gareth nás počas týždňa previedol všetkými zaujímavými zákutiami mesta a prístavu s krásnou benátskou pevnosťou, archeologickým múzeom, pamiatkami, kostolmi a v neposlednom rade útulnými tavernami, kde sme trávili vlahé večery pri

Stretnutie s ministrom cestovného ruchu Gian Andrea Garanciniom

Nábřeží v mestečku Ágios Nikolaos

Spoločensko-kultúrny večer účastníkov stáže.

dobrom jedle a živej hudbe. Posledný deň pobytu sme navštívili druhé najväčšie mesto na ostrove – Chaniu, kde sa nachádza druhý z piatich univerzitných areálov. Chania nás očarila svojou atmosférou – proste príjemné miesto na život i štúdium.

Pracovný týždeň strávený na Kréte sa mi

nezmazateľne vryl do pamäti. Považujem ho za hodnotne a efektívne strávený čas a motiváciu pre moju ďalšiu prácu na našej alma mater. Všetkým srdečne odporúčam. Nebojte sa a vycestujte!

Miriám Válková, LF

STÁŽ NA KANÁRSKÝCH OSTROVOCH s Erasmus+

Doktorand FEE Radovan Pondelík absolvoval stáž na University of La Laguna, Tenerife, Kanárske ostrovy. Zúčastňoval sa tam aktivít výskumných skupín „Ochrana rastlín a biogeografia“ a „Kanárska flóra a vegetácia“. V rámci práce v týchto výskumných skupinách monitoroval vegetáciu a odoberal vzorky v Národnom parku Teide s cieľom zistiť vplyv introdukovaných herbivorov (králiky, kozy a muflóny) na endemické druhy rastlín a tiež mapoval kanárske borovice (*Pinus canariensis*) v Lesnom prírodnom parku Corona.

Dlho som premýšľal nad tým, ktorú krajinu si vybrať pre stáž Erasmus+. Voľba padla na Kanárske ostrovy, konkrétne ostrov Tenerife, kde sa nachádza najstaršia univerzita na Kanárskych ostrovoch, patriaca do svetovej 500-ky najlepších univerzít – Universidad de La Laguna, Tenerife. Je to najväčší z Kanárskych ostrovov, dokonca najväčší ostrov celého makaronézskeho regiónu, prezývaný tiež „Ostrov večnej jari“. Leží pri severozápadnom pobreží Afriky, od ktorého je vzdialený približne 300 kilometrov. Tenerife je rovnako ako ostatné ostrovy kanárskeho súostrovia vulkanického pôvodu. Uprostred ostrova sa týči objemovo tretí najväčší vulkán sveta El Teide s výškou 3 718 m, ktorý je zároveň najvyšším vrcholom Španielska. Je súčasťou Národného parku Teide. Ročne ho navštívia vyše tri milióny návštevníkov, čo z neho robí najnavštevovanejší národný park v Španielsku a v celej Európe. El Teide je stále aktívny vulkán, aj keď k poslednej erupcii došlo v roku 1909. Avšak v novembri minulého roka bola zaznamenaná nadpriemerná seizmická aktivita, ktorá znepokojila verejnosť, ako aj mnohých vedcov. Miestni hovoria, že otázka nestojí, či sa erupcia zopakuje, ale kedy to príde. Našťastie ani jedna z historicky známych erupcií si nevyžiadala priame obeť. A tak som od novembra čakal, či buchne alebo nie.

Prišiel marec 2018. Maximálna denná teplota na Slovensku v záporných číslach. Teším sa na teplo, slnko, more, kvety. A tie aj naozaj prichádzajú, kým však neprídem do San Cristóbal de La Laguna, kde sa nachádza univerzita. Domáci sú oblečení v zimných bundách a ja sa v duchu smejem „zimomraví Španieli“. Nesmejem sa však dlho, stačí celodenný pobyt v tomto najchladnejšom a najvlhkejšom meste na Tenerife, bez vykurovania v budovách a začínam sa cítiť ako pravý Španiel. Ibaže bez zimnej bundy. Fleecová bunda s vetrovkou sa stávajú mojou neoddeliteľnou súčasťou na nasledujúce dva mesiace. Na Slovensku sa pomaly otepľuje, teploty rastú v apríli k tridsiatke. V La Lagune, ako ju skrátene domáci obyvatelia volajú, je však stále svezích 14 stupňov. Namiesto úniku od zimy do tepla sa stal presný opak. Priatelia mi neveria, veď sú to Kanárske. Ibaže toto je La Laguna – mesto v 600 m n. m. s 200 oblačnými dňami do roka. Zrážky v tejto oblasti sú 3 až 5-krát vyššie než na južných svahoch ostrova. Slnčný svit o 10 % nižší a vlhkosť o 10 % vyššia než na ostatných miestach na ostrove. Je to výsledkom pôsobenia pravidelne vanúcich pasátových vetrov, ktorých vlhkosť kondenzuje hlavne nad severnými a severovýchodnými svahmi, kde sa La Laguna nachádza, a ktoré prinášajú zväčšenú oblačnosť a zrážky. Tiež to spôsobuje ochladzujúci studený oceánsky Kanársky prúd.

Iba 8 kilometrov od La Laguny sa nachádza hlavné mesto, Santa Cruz de Tenerife, nižšie o 600 m, teplejšie o 6 stupňov, plné slnka. Dostať sa na pláž chvíľu trvá, treba prejsť ďalších 8 km. Našťastie cesty sú vo veľmi dobrom stave a autobusom je možné dostať sa kdekoľvek. Len treba mať dobrý žalúdok a pevné nervy. A tiež veriť šoferovi, ktorý rýchlo jazdí nad útesom do ostrých zákrut, pri ktorých nikto netuší, čo alebo kto sa práve nachádza za rohom.

Víkendy som trávil poznávaním ostrova a zohrievaním sa na slnku, ktoré som v La Lagune videl málokedy. Chladnejšie počasie a dážď však majú aj svoje výhody. Práve vďaka toľkým zrážkam je masív Anaga taký zelený na rozdiel od ostatných častí ostrova. Masív Anaga je od roku 2015 Biosférickou rezerváciou a je miestom s najväčším množstvom endemických druhov v Európe. Počas môjho pobytu som navštívil takmer všetky chránené územia a ak by som mal o nich písať, potreboval by som špeciálne vydanie časopisu venované len Tenerife (koho by zaujímalo, rád o tom bližšie porozprávam na cestovateľskom večeri, ktorý sa uskutoční možno už čoskoro), preto napíšem radšej o tých, ktoré som nenavštívil. Barranco del Infierno. Údolie pekla. To znie ako skvelé miesto na výlet. V minulosti bolo uzatvorené, pretože niekoľkým turistom popadali na hlavy skaly. Dnes už toto údolie nie je také nedotknuté, je upravené tak, aby bolo bezpečné, aj keď prilby sa musia nosiť stále. Nie je však verejnosti prístupné bez predchádzajúcej rezervácie (a aj zaplatenia poplatku). Nenavštívil som ani svetoznáme údolie Masca. Turisti nerešpektovali výstrahy ohľadom počasia, a tak musela byť zachránená skupina niekoľkých mladých Nemcov a jedného Slováka (nie, ja som bol vtedy v La Lagune). Následkom tohto a mnohých ďalších

Vulkán El Teide 3 718 m n. m.

incidentov sa rozhodla regionálna vláda začiatkom marca údolie pre verejnosť uzavrieť, až dokým ho neupravia podobne ako Barranco del Infierno. Škoda.

V rámci stáže v rámci ERASMUS + som sa na univerzite zúčastňoval aktivít výskumných skupín „Ochrana rastlín a biogeografia“ a „Kanárska flóra a vegetácia“. V rámci práce v týchto výskumných skupinách sme monitorovali vegetáciu a odoberali vzorky v Národnom parku Teide za účelom zistenia vplyvu introdukovaných herbivorov (kozy a muflóny) na endemické druhy rastlín. Ďalším problémom je králik. Malé roztomilé zvieratko, ktoré je možné stretnúť vo všetkých častiach ostrova, od strmých útesov nad plážami, až po národný park Teide. Pre domácich však až také roztomilé nie je. Obžiera totiž nové výhonky endemického druhu *Retama (Spartocytisus supranubius)*, ktorý následne nedokáže zmladiť a hynie. Králik tu nemá žiadneho predátora.

Mapovali sme tiež výskyt kanárskych borovic (*Pinus canariensis*) a ich zdravotný stav v horných častiach Lesného prírodného parku Corona Forestal, pre účely výskumu posunu hornej hranice lesa. Podmienky sú tu dosť nehostinné. Nadmorská výška viac ako 2 000 metrov nad morom, žiadny tieň, vysoký obsah skeletu, nízke zrážky, požiare. A kozy a zajace. Byť kanárskou borovicou nie je ľahké.

Ostrov Tenerife má napriek svojej malej ploche pozoruhodnú ekologickú rozmanitosť, čo je dôsledok osobitných environmentálnych podmienok na ostrove, kde jeho osobitná orografia mení všeobecné klimatické podmienky na miestnej úrovni a vytvára významnú rozmanitosť mikroklimy. Táto rozmanitosť prírodných mikroklimatických podmienok, a tým biotopov, znamená, že na ostrove existuje bohatá a rozmanitá flóra (1 400 druhov rastlín) s viac ako stovkou úplne endemickou pre Tenerife. Tenerife je ako malý kontinent, kde je stále čo skúmať, objavovať a tešiť sa z krás prírody, športovo sa vyžiť alebo len tak leňošiť. Leňošiť by však bola škoda na takom úžasnom mieste.

„I leave almost with tears in my eyes. I would like to come to live here,“ napísal Alexander Von Humboldt, prírodovedec a otec modernej geografie, svojmu bratovi po tom, čo navštívil Tenerife. Presne viem, ako sa cítil. Spoznal som množstvo úžasných ľudí, nadviazal nové priateľstvá a spoluprácu, videl som krásne miesta, dokonca začalo byť v La Lagune posledný týždeň aj teplo a pekné. Preto sa mi odchádzalo veľmi ťažko.

Radovan Pondelík, FEE

Práca v skupinách

Odoberanie vzoriek a monitoring vegetácie

Monitoring vegetácie

Masív Anaga

Prezident Pro Silva Europe navštívil vybrané objekty Pro Silva na Slovensku

V dňoch 16. – 19. septembra 2018 na pozvanie prof. Ing. Milana Sanigu, DrSc., predsedu Pro Silva Slovakia, navštívil vybrané lesy na Slovensku DI Dr. Eckart Senitz, prezident PRO SILVA Europe spolu s piatimi rakúskymi kolegami, členmi tejto organizácie.

Odborná exkurzia bola zameraná na poznanie práce organizácie Pro Silva na Slovensku a na návštevu vybraných lesníckych objektov. Kolegovia z Rakúska navštívili objekty Pro Silva v Mestských lesoch Banská Bystrica, demonštračný objekt KPL výberkových lesov na Donovaloch, Badínsky prales, objekt Pro Silva vo VŠLP Technickej univerzity vo Zvolene a demonštračný objekt Počúvadlo, ktorý patrí OZ Levice. Odborné sprevádzanie zabezpečovali pracovníci Katedry pestovania lesa (prof. Saniga, doc. Kucbel a doc. Jaloviari), Ing. Apfel a dr. Bruchánik. Demonštračné objekty ako aj práca organizácie bola kolegami z Rakúska, ako aj samotným prezidentom Pro Silva Europe vysoko hodnotená.

DI Dr. Eckart Senitz pri pamätníku Pro Silva vo VŠLP TU vo Zvolene

ĽUDIA NA TUZVO

Ing. Stanislav Jalakša

Tentokrát pokračujeme v rubrike Ľudia na Technickej univerzite vo Zvolene predstavením Ing. Stanislava Jalakšu, riaditeľa Študentského domova a jedálne, s ktorým sme sa stretli v polovici júna 2018. Aké znalosti a skúsenosti sú nevyhnutné pre prácu riaditeľa ŠDAJ? Aké úlohy stoja pred ním a pred kolektívom, ktorý riadi? Aj o tom som sa rozprávala s našim novým kolegom, ktorý vedie ŠDAJ TUZVO od začiatku marca 2018.

Pán Jalakša, ste novou tvárou, novou posilou pracovného kolektívu zamestnancov TUZVO. Ako ste sa k tejto práci dostali?

Vrátim sa do obdobia minulého roka, kedy bol zverejnený inzerát, že Technická univerzita vo Zvolene hľadá človeka, ktorý by mal zastrešiť organizačné súčasti univerzity, a to Študentský domov a jedáleň. Tento inzerát ma zaujal, pretože hľadali človeka, ktorý je samostatný a vie posunúť túto problematiku ďalej. V januári som sa zúčastnil výberového konania, ktoré dopadlo tak, že som dostal možnosť obsadiť pozíciu riaditeľa Študentského domova a jedálne. Išiel som sem s istou predstavou, ale postupoval som tak ako pri iných pozíciách, ktoré som zastával. Potreboval som pár mesiacov na to, aby som sa dostal do obrazu, ako fungujú niektoré procesy, akým spôsobom dosiahnuť ciele a na čo sa prioritne zamerať. V tomto období akurát ubehli 3 mesiace, ktoré boli pre mňa skúšobnou dobou. Boli pre mňa dôležité, urobil som si obraz, v akom stave sa Študentský domov a jedáleň nachádza.

Ako vychádzate so svojimi nadriadenými?

Môžem potvrdiť, že sme v tomto období mali prvé ostré pracovné rokovanie na úrovni pána rektora za účasti pána prorektora Drábka a prorektora Jankecha. Zrekapitulovali sme uplynulé tri mesiace môjho pôsobenia na tejto pozícii. Zároveň sme otvorili témy, ktoré sú pred nami, a musíme ich čo najoptimálnejšie riešiť. Rozhovor prebiehal v konštruktívnej rovine a v dobrej atmosfére, nemal som žiadny problém pomenovať veci tak, ako ich vidím. Spomenul som, že v súčasnej dobe v oblasti ubytovania študentov nevidím a nevnímam problémy takého charakteru, ktoré by bolo potrebné okamžite a urgent-

ne riešiť. Prioritou číslo 1 v tejto oblasti je zosúladienie prebiehajúcich a plánovaných rekonštrukčných prác v ŠD Bariny s bežným prevádzkovým životom tohto ubytovacieho zariadenia. To, čo potrebujeme prioritne a detailnejšie zanalyzovať, je nastavenie procesov v študentskej jedálni, to je téma nasledujúcich dní a týždňov.

Stretli ste sa už aj s nespokojnými študentmi?

Nevidím problém ani vo vzťahu k študentom. Sú síce iní, ako sme boli my, keď sme študovali, ale beriem to ako realitu. Treba im dôverovať, treba s nimi komunikovať. Mali sme pár stretnutí so zástupcami študentov, ktorí zastrešujú jednotlivé krúžky. Stretli sme sa pri rozdeľovaní dotačných zdrojov na tento rok, riešime bežné témy, ktoré sa objavia a patrí k študentskému životu. Mám z toho veľmi dobrý dojem. Sú síce dynamickí, ale dá sa s nimi dohodnúť a dohody dodržiavajú.

Ako vnímate nový pracovný kolektív?

Pri každej zmene svojho pracovného zaradenia je pre mňa určujúce dať novým kolegom jasne najavo, že otvorenosť a dôvera je základom pre konštruktívnu a zmysuplnú spoluprácu. Ani teraz tomu nie je inak. Každodenná spoločná práca a hľadanie riešení je tým najlepším spôsobom, ako spoznávať a formovať pracovný tím a navzájom sa ovplyvňovať – to sa deje od prvého momentu našej spolupráce. U svojich kolegov vidím silný odborný potenciál a hlavne chuť a odvahu riešiť akýkoľvek problém. V súčasnosti pripravujeme a realizujeme kroky, výsledkom ktorých budú zmeny niektorých procesov, spojených s fungovaním študentskej jedálne. Urobili sme základné ekonomické analýzy a výstupy na to, aby sme sa vedeli pohnúť v tejto oblasti dopredu. To, čo potrebujeme urgentne riešiť, je istá vyváženosť. Na jednej strane je kvalita poskytovaných služieb a na druhej ekonomický rozmer týchto aktivít. Prišiel som sem s istou víziou a cieľom, že všetky činnosti a aktivity, ktoré robíme, by mali mať ekonomickú logiku. Toto je našou spoločnou úlohou. Študentská jedáleň je výzva, ktorú musíme zvládnuť. Je spojená s poklesom počtu vydaných jedál. Tento problém potrebujeme pomenovať a dať odpoveď na otázku, prečo chodí z roka na rok menej klientov na stravu, čo ich odrádza, aby sa do jedálne šli najesť. Tých dôvodov je však viac, nie je to len pokles počtu študentov. Toto sú oblasti, ktoré si potrebujeme rozmeniť na drobné a potrebujeme nastaviť niektoré procesy tak, aby sme dostali hospodárenie v študentskej jedálni do pokojnejších vôd.

Pán riaditeľ, máte v úmysle rozširovať podnikateľskú činnosť ŠDaJ?

V súčasnosti pracujeme na tom, aby sme vedeli efektívne využiť majetok TUZVO pre externé prostredie. Existuje možnosť – a funguje to aj v tejto chvíli, aby sme ubytovanie, ale aj stravovanie poskytovali aj pre subjekty z externého prostredia. Je to oblasť, ktorá je zaujímavá hlavne z ekonomického hľadiska, pretože každý príjem z externého prostredia je nadstavbou, ktorá nám pomôže vytvoriť

Ing. Stanislav Jalakša, riaditeľ ŠDaJ TUZVO

dadatočné zdroje na zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Sústredíme sa aj na marketingové aktivity, ktoré by nás dostali do trochu lepšej, výhodnejšej polohy. Myslím si, že keď hovoríme o cene ubytovania a stravovania ako o jednom z najhlavnejších kritérií výberu, je pre externé prostredie veľmi zaujímavá. Cena nie je bariéra, ktorá by záujemcov z externého prostredia odrádzala, aby tieto služby využívali.

Toto je časť aktivít, ktoré sú pred nami a spoločne ich musíme riešiť. Uznávam a rešpektujem, že mnohé z opatrení, ktoré máme pripravené a ktoré chceme presadiť, nie sú ľahké a bezbolestné, ale to nemôže byť dôvodom, prečo ich nezrealizovať.

Aké výzvy čakajú ŠDaJ v najbližšom čase?

Môžem potvrdiť, že som prišiel do rozbehnutého vlaku. Prišiel som do situácie, kedy sa výrazným spôsobom mení charakter študentského domova na Barinách. Zvládli sme práce, ktoré sa týkali zatepľovania plášťa budovy internátu a výmeny okien. Teraz prebieha realizácia rekonštrukcie vestibulu internátu. Víтам to z toho dôvodu, že vykonané rekonštrukcie dostanú celý priestor do úplne iného svetla. S realizáciou rekonštrukcie sú spojené problémy, pretože rekonštruujeme objekt, ktorý máme v bežnej prevádzke. Neobmedzovali sme ani ubytovanie študentov, ani zabezpečenie stravovania. Je to zložité a náročné, ale zvládame to. Chcel by som aj touto cestou poďakovať zamestnancom a študentom univerzity, že sme bez vážnejších problémov túto etapu prác prežili. V zimnom semestri plánujeme začať s rekonštrukciou sociálnych zariadení a výmenou radiátorov v ŠD Bariny a rekonštrukciou strechy v ŠD Ľ. Štúra. Sú to aktivity, na ktoré sa podarilo

zabezpečiť finančné prostriedky. Bude to náročné a zložité, ale predpokladám, že tak, ako sme spoločne zvládli predchádzajúci polrok, tak zvládneme aj to, čo nás čaká v najbližších mesiacoch. Verím, že rok 2019 bude z pohľadu ubytovania študentov v inej atmosfére a hlavne v kvalitatívne lepšom prostredí.

O sebe

Som rodák zo Santovky, z levicekého regiónu. Do Zvolena som sa dostal ako študent VŠLD, som absolventom Drevárskej fakulty. S veľkou pokorou som vstupoval na pôdu univerzity teraz – v inej pozícii, ako potencionálny uchádzač o zamestnanie v jej štruktúrach.

Po ukončení vysokej školy som 12 rokov pracoval na Bučine Zvolene. Po skončení tohto obdobia som 5 rokov podnikal. Mám skúsenosť s prácou vo verejnej správe, približne 10 rokov som pracoval na Mestskom úrade vo Zvolene. V roku 2016 ma osud zavial späť do Bučiny DDD, spol. s r. o. Po dvoch rokoch som sa rozhodol pre zmenu a využil som túto pracovnú príležitosť. S týmto rozhodnutím som spokojný.

Počas štúdia na vysokej škole som sa stihol oženiť, spoločnú cestu životom sme odštartovali so spolužiačkou zo strednej školy Zuzanou, od roku 1984 bývame vo Zvolene. Máme dve dcéry, ktoré majú už vlastné rodiny, sme hrdými a zodpovednými starými rodičmi – osud nám doprial dvoch vnukov, užívame si to. Mám 56 rokov a stále chuť, odvahu a energiu venovať sa rodine, priateľom a čeliť novým výzvam.

Ďakujem za rozhovor.

Ľubica Benková, Rektoriát

TUZVO ocenená Medailou Sv. Huberta

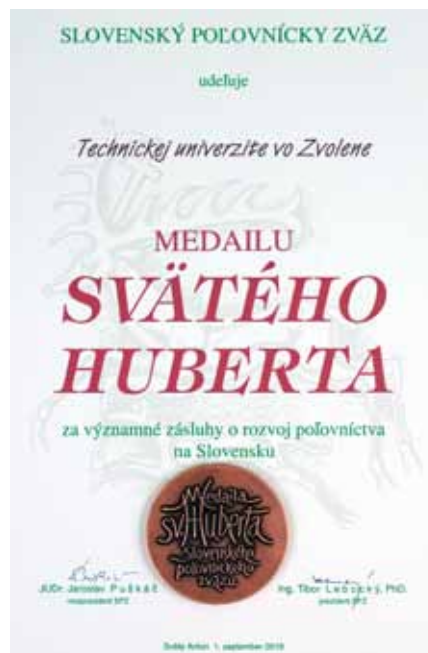
Odkaz legendy o Sv. Hubertovi „zver nielen loviť, ale hlavne chrániť a pochopiť jej význam v prírode“ si každoročne začiatkom septembra pripomínajú poľovníci i nepoľovníci z celého Slovenska, ako aj zo zahraničia.

Príležitosti osláv najväčšieho sviatku poľovníkov na Slovensku a konania 28. ročníka celoslovenských poľovníckych slávností Dni Sv. Huberta rektor Technickej univerzity vo Zvolene dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., dňa 1. septembra 2018 prevzal Medailu Sv. Huberta za významné zásluhy o rozvoj poľovníctva na Slovensku. Medailu udelil Slovenský poľovnícky zväz Technickej univerzite vo Zvolene a odovzdal ju prezident SPZ Ing. Tibor Lebocký, PhD.

V rámci slávností podpredsedníčka vlády a ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Ing. Gabriela Matečná udelila a odovzdala rezortné vyznamenanie – bronzovú medailu – prof. Ing. Ivete Hajdúchovej, PhD., za rozvoj a propagáciu slovenského poľovníctva.

Slávnosti každoročne organizuje Múzeum vo Sv. Antone, Slovenská poľovnícka komora a Slovenský poľovnícky zväz v spolupráci so štátnym podnikom LESY SR, štátnym podnikom Vojenské lesy a majetky SR a mnohými ďalšími spoluorganizátormi. Podujatie sa koná každoročne počas dvoch víkendových dní začiatkom septembra.

Lubica Benková, Rektorička

Nádvorie kaštieľa vo Sv. Antone počas Dní sv. Huberta

Legenda o Sv. Hubertovi v diele II Acta Sanctorum sa opisuje takto:

Hubert (656 – 727) bol aquitánskym princom. Žil veľmi rozpustilo a veľmi neviazaným spôsobom, holdoval lovu. Raz sa mu však na poľovačke medzi parohami jeleňa, ktorého prenasledoval na koni, zjavil ukrižovaný a povedal mu: „Hubert, prečo neustále loviš lesné zvieratá? Je už na čase, aby si začal hľadať mňa, lebo ja som Pán a tvoj Boh, ktorý bol dnes za teba a všetkých ľudí ukrižovaný.“ Hubert sa zľakol, zosadol z koňa, pokľakol a povedal: „Pane Bože už viackrát som o tebe počul, ale aj napriek tomu som doteraz v teba neveril a neuctieval som ťa ako pravého Boha. Povedz mi, čo chceš, aby som urobil, ukáž mi cestu pravdy a tvojej vôle.“ A Ježiš mu odpovedal: „Chod' k biskupovi Lambertovi do Maastricku, ktorého si si už aj tak prial vidieť. Bude ťa učiť a povie to, čo musíš urobiť, aby si si mohol zaslúžiť život večný.“ Keď to pán povedal, zmizol. Hubert sa spoločne so svojimi sluhami vrátil v pokore domov. Naučil sa vážiť si zvieratá a prírodu. Prijal kresťanstvo a keď r. 708 Sasi zavraždili biskupa Lamberta, stal sa jeho nástupcom a venoval sa misijnej činnosti v oblasti Arden. Po smrti bol vyhlásený za svätca a stal sa patrónom všetkých poľovníkov.

Udelenie a odovzdanie rezortného vyznamenania prof. Ing. Ivete Hajdúchovej, PhD., za rozvoj a propagáciu slovenského poľovníctva

Medaila sv. Huberta

TUZVO medzi ocenenými inštitúciami

Počas medzinárodného filmového festivalu Ekotopfilm – Envirofilm Technická univerzita vo Zvolene, ako aj prof. RNDr. László Miklós, DrSc., a doc. Ing. Peter Jančura boli ocenení za ich spoluprácu so Slovenskou agentúrou životného prostredia.

Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) si v tomto roku pripomenula 25. výročie svojho vzniku. S jej históriou je úzko spojený aj festival filmov o trvalo udržateľnom rozvoji Ekotopfilm – Envirofilm. Technická univerzita vo Zvolene aj tento rok hostila medzinárodný festival, ktorý sa uskutočnil 20. marca 2018 v Kongresovom centre Študentského domova Ľ. Štúra. SAŽP si počas tohtoročného 45. ročníka festivalu zaspomínala na štvrtstoročie svojej činnosti v prospech ochrany životného prostredia. Počas slávnostného otvorenia festivalu v Banskej Bystrici odovzdal 30. apríla 2018 vtedajší riaditeľ SAŽP Matej Ovčiarka ocenenia šiestim osobnostiam a dvom inštitúciám za ich spoluprácu s jubilujúcou SAŽP.

SAŽP udelila ocenenia:

profesorovi RNDr. László Miklósovi, DrSc.

V období rokov 1998 – 2006 bol ministrom životného prostredia. Aktívne sa podieľal na konštituovaní a budovaní Slovenskej komisie pre životné prostredie, je zakladateľom Krajinnno-ekologického centra Slovenskej komisie pre životné prostredie v Banskej Štiavnici. Je členom viacerých vedeckých spoločností na Slovensku i v zahraničí. Vo výraznej miere sa podieľal na rozvoji SAŽP. Známy je aj ako publicista a autor odborných prác. V súčasnosti pôsobí ako vedúci Katedry UNESCO pre

ekologické vedomie a trvalo udržateľný rozvoj na Technickej univerzite vo Zvolene.

docentovi Ing. Petrovi Jančurovi

Je bývalým dlhoročným zamestnancom SAŽP (1993 – 2016), kde sa zameriaval najmä na aplikovaný výskum v oblasti synergického, komplexného prístupu ku krajine. Venoval sa predovšetkým problematike charakteristického vzhľadu krajiny, krajinného obrazu, krajinného rázu, historických krajinných štruktúr, hodnotovo-významových vlastností krajiny, územného rozvoja, identity človeka a krajiny a napĺňaniu zásad Európskeho dohovoru o krajine. Patrí medzi zakladateľov konferencie Krajina – Človek – Kultúra a významná je i jeho publikačná činnosť. Dnes je vedúcim Katedry plánovania a tvorby krajiny FEE TU vo Zvolene.

Technickej univerzite vo Zvolene, Fakulte ekológie a environmentalistiky

Fakulta je prvá a jediná svojho druhu na Slovensku. Jej primárnym vzdelávacím cieľom je odborná príprava špecialistov so širokou škálou vedomostí v oblasti ekológie a environmentálnych vied, a to hlavne pre potreby vedeckých a výskumných inštitúcií, administratívy na štátnej úrovni, na úrovni miestnych samospráv alebo mimovládnych environmentálnych organizácií.

Pamätná plaketa SAŽP udelená FEE

Fakulta sa venuje aj výskumu a dlhodobu spolupracuje so SAŽP v Banskej Bystrici. Študenti počas štúdia absolvujú odborné exkurzie, SAŽP im poskytuje aj konzultácie a poradenstvo. Mnohí absolventi fakulty nakoniec nachádzajú uplatnenie práve v agentúre.

Marián Schwarz, FEE
Lubica Benková, Rektorát
Foto: archív FEE

Záverečná fotografia ocenených osobností a kolektívov. Zľava: Zuzana Lieskovská, dekan Fakulty ekológie a environmentalistiky TUZVO Marián Schwarz, dekanka Fakulty prírodných vied UMB Jarmila Kmeťová, Hubert Hilbert, László Miklós a Jozef Klinda

Jubilejná medaila Technickej univerzity vo Zvolene poputovala do Kozsalinu

Rektor Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., udelil Jubilejnú medailu TUZVO Koszalskej univerzite, Poľsko (University of Technology in Koszalin, t. j. UoT Koszalin) pri príležitosti 50. výročia jej vzniku. Jubilejnú medailu odovzdal 5. júna 2018 dekan FEVT TU vo Zvolene doc. Ing. Marian Kučera, PhD., rektorovi UoT Koszalin prof. dr. hab. inž. Tadeuszovi Bohdalovi.

Už tradične sa delegácia Fakulty environmentálnej a výrobnéj techniky v dňoch od 4. – 6. 6. 2018 zúčastnila 6. ročníka medzinárodného workshopu „Surface Engineering“, ktorý organizovala Faculty of Mechanical Engineering UoT Koszalin s podporou mobilitej siete CEEPUS. Delegácia TUZVO prezentovala Technickú univerzitu vo Zvolene na workshope, ako aj na iných sprievodných podujatiach súvisiacich s oslavami jubilea UoT Koszalin.

Ľubica Benková, Rektorát
Foto: archív FEVT

Delegácia FEVT na návšteve University of Technology in Koszalin, Poľsko

Dekan FEVT TU vo Zvolene doc. Ing. Marian Kučera, PhD., odovzdáva Jubilejnú medailu TUZVO rektorovi UoT Koszalin prof. dr. hab. inž. Tadeuszovi Bohdalovi

Udelenie Jubilejnej medaily TUZVO Ing. Miroslavovi Hríbovi, PhD.

Dňa 25. júna 2018 na pôde TUZVO odovzdal rektor Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., Jubilejnú medailu TUZVO Ing. Miroslavovi Hríbovi, PhD., za aktívnu spoluprácu na projekte realizácie adaptačných a mitigačných opatrení na zmenu klímy pod názvom „Biotechnické inovácie pri využití dažďovej vody v meste Zvolene“.

Ing. Miroslav Hríb, PhD., je absolventom Lesníckej fakulty TU vo Zvolene, na ktorej v roku 2005 ukončil doktorandské štúdium. V súčasnosti je riaditeľom spoločnosti Vodales, s. r. o., a predsedom dozornej rady Blue Alternative Nadácie, ktorá bola iniciátorkou a spoluriešiteľom projektu. Cieľom projektu bolo realizovať vyvinuté stratégie a opatrenia na prispôsobenie sa meniacej klíme, čo sa podarilo vybudovaním podzemných zásobníkov na zachytenie dažďovej vody a jej následné využitie vybudovaním podzemných vsakovacích blokov, vybudovaním dažďovej záhrady, výsadbou stromov a vegetačnej strechy na autobusovej stanici vo Zvolene, ako aj vybudovaním bioklimatických rezervoárov.

„Realizáciou tohto projektu sme nielen skrášlili exteriér TUZVO, ale aj ukázali studen-

tom a občanom mesta, ako je možné zadržiavať a využívať dažďovú vodu pre praktické alebo estetické účely. Ďakujem za spoluprácu a už teraz sa teším na realizáciu ďalších spoločných projektov,“ uviedol rektor pri odovzdávaní medaily.

Ing. Miroslav Hríb poďakoval za udelenie ocenenia TUZVO a poznamenal, že je rád, že sa tento projekt podarilo zrealizovať, a hlavne preto, že sa TUZVO zaoberá riešením problematiky manažmentu ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane využívania dažďovej vody. Realizácia projektu efektívne prispela k priaznivému stavu životného prostredia v meste.

Ľubica Benková, Rektorát

Udelenie Jubilejnej medaily TUZVO Ing. Miroslavovi Hríbovi, PhD.

Hlavnú cenu bienále DESIGN.S 2018 získal absolvent TUZVO

Medzinárodné bienále študentského dizajnu DESIGN.S 2018 aj tento rok predstavilo to najlepšie zo študentského dizajnu. Semestrálna práca MoVe „Mobilný vešiak“ absolventa Drevárskej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene, Mgr. art. Jakuba Cvitkoviča, bola ohodnotená hlavnou cenou bienále DESIGN.S 2018. Prácu realizoval pod vedením prof. Štefana Schneidera z Katedry dizajnu nábytku a interiéru na Drevárskej fakulte Technickej univerzity vo Zvolene.

Bienále študentského dizajnu DESIGN.S sa zameriava najmä na priemyselný a produktový dizajn, ktorý vzniká na vysokých školách nielen v Českej republike, ale aj v zahraničí. Spektrum prihlásených prác v tomto ročníku bolo opäť veľmi široké. Od vlakového sedenia, elektromotocykly, cez produktový dizajn domácich spotrebičov, nábytku, odevov až po dekoratívny dizajn. Veľkú časť prác tvorili medicínske zariadenia a pomôcky.

Prihlášky do prehliadky DESIGN.S 2018 zaslali študenti i čerství absolventi dizajnu alebo príbuzných odborov z Čiech, Tchaj-wanu, Bosny a Hercegoviny, Nemecka, Maďarska, Rumunska, Poľska, zo Švédska a Slovenska. Odborná komisia urobila z prijatých 400 študentských prác výber, s ktorým oboznámila verejnosť na výstave v priestoroch Technického múzea v Brne. Výstavu bolo možné vidieť do 16. 9. 2018. Odborná porota zložená z popredných odborníkov na dizajn vybrala z vystavených prác tie najlepšie, ktoré boli ocenené.

Bienále DESIGN.S nadväzuje na tradíciu brnenského Design centra (1992 – 2007). Touto formou podporuje nastupujúcu generáciu dizajnérov. Cieľom organizátorov je tiež prehlbovanie spolupráce s vysokými školami, ako aj s firmami a podnikateľmi z odboru.

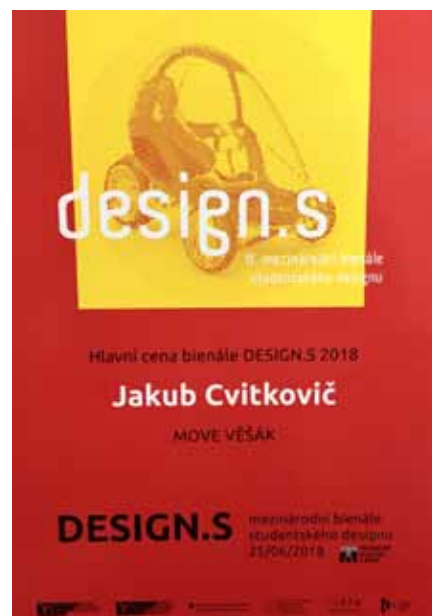
Výstava študentských súťažných prác napomáha študentom dizajnu pred vstupom do praxe. Jej prostredníctvom majú študenti príležitosť nadviazať kontakt s podnikateľským sektorom, s firmami a obstarávateľmi, ktorí môžu byť v budúcnosti ich zákazníkmi. Výstava je jedinečnou príležitosťou urobiť si dobré meno v zahraničí, čo sa nášmu absolventovi aj podarilo. Zároveň však šírila aj dobré meno našej univerzity.

Gratulujeme a prajeme veľa ďalších pracovných úspechov.

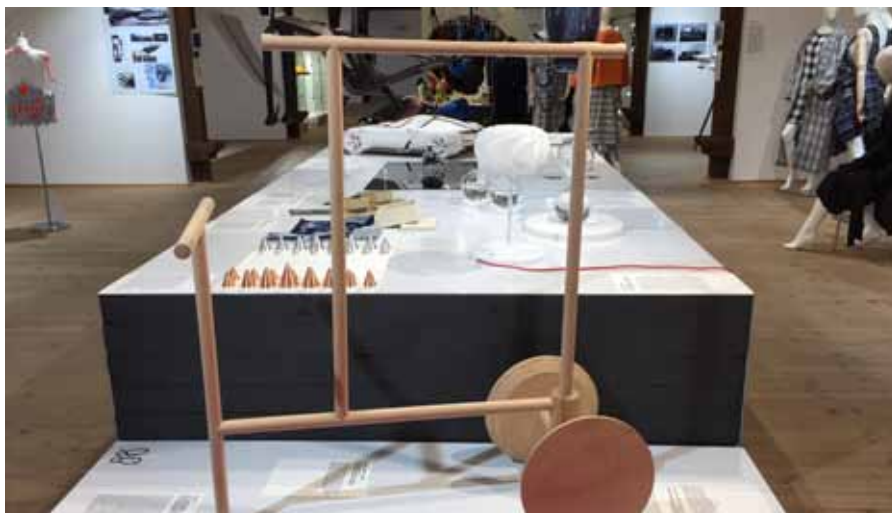
Ľubica Benková, Rektorát
Foto: J. Cvitkovič

Mgr. art. Jakub Cvitkovič

Cena DESIGN-S

Semestrálna práca MoVe „Mobilný vešiak“ absolventa Drevárskej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene, Mgr. art. Jakuba Cvitkoviča

TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE

partner podujatia AGROFILM 2018

Technická univerzita vo Zvolene, ako partner podujatia, srdečne privítala všetkých záujemcov, ktorí sa prišli pozrieť na premietanie filmov v rámci 34. ročníka medzinárodného filmového festivalu Agrofilm 2018. Hlavným organizátorom a garantom podujatia bolo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum a štátny podnik LESY SR.

Rektora TUZVO Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfa Kropila, PhD., na slávnostnom otvorení medzinárodného filmového festivalu, ako aj na slávnostnom vyhodnotení a odovzdávaní cien víťazným filmom, zastupoval prorektor pre vonkajšie vzťahy doc. Ing. Branislav Olah, PhD. Cenu rektora Technickej univerzity Zvolen bol ocenený diel cyklickej relácie Halali s názvom *Borievka* z produkcie Anima Production, spol. s r. o., režiséra Mgr. Ľubomíra Kľúčika. *Borievka* mizne z našich lúk a pasienkov. Spôsob ako stav riešiť je napríklad aj pomocou agrolesníckeho opatrenia.

Agrofilm je festival filmov a videoprogramov s prioritnou tematikou poľnohospodárstva a rozvoja vidieka. Dlhoročným cieľom festivalu je oboznamovať verejnosť s najnovšími poznatkami v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva, výživy obyvateľstva, problematiky vidieka a života jeho obyvateľstva, ochrany prírodných zdrojov a zvyšovania kvality života ľudí.

V dňoch 2. až 4. októbra 2018 sa rámci Agrofilmu 2018 uskutočnilo premietanie filmov aj v Kongresovom centre Študentského domova Ľ. Štúra vo Zvolene. Počas troch premietacích dní bolo možné vidieť 35 filmov z 12 krajín sveta.

V utorok 2. októbra 2018 bol program festivalu obohatený o sprievodné podujatie venované hubám. Odbornú prednášku a diskusiu na tému „Huby jedlé, nejedlé a inak užitočné“ viedol doc. Ing. Vladimír Kunca, PhD. Okrem toho celý deň bola v priestoroch Kongresového centra nainštalovaná prehliadka fotografií húb.

Lubica Benková, Rektorát

Doc. Ing. Vladimír Kunca, PhD., viedol odbornú prednášku na tému: Huby jedlé, nejedlé a inak užitočné

Diskutujúci účastníci po prednáške s doc. Kuncom

V Sokratovom inštitúte zástupca TUZVO

Ing. Michal Filípek, študent doktorandského štúdia Lesníckej fakulty, úspešne absolvoval výber do 6. ročníka vzdelávacieho programu Sokratov inštitút. Od septembra bude súčasťou dvadsiatky študentov a absolventov do 32 rokov z rôznych študijných odborov a rôznych regiónov Slovenska. Tohtoročný výber bol náročný. Prihlásil sa zatiaľ najvyšší počet absolventov zahraničných univerzít. Michal, tešíme sa.

Blahoželáme!

Zuzana Gallayová, FEE

Sokratov inštitút vychováva a rozvíja spoločenských lídrov, ktorí sa s pokorou snažia zlepšiť kúsok svojho okolia. Šikovných ľudí, ktorí cítia zodpovednosť prispieť svojou prácou k riešeniu problémov v systéme, ktorého sú súčasťou. Sokratov inštitút dopĺňa úzko špecializované univerzitné štúdium. Rôznorodé témy študenti inštitútu rozoberajú so spolužiakmi, ktorí prichádzajú z rôznych častí Slovenska a z rozdielnych študijných či pracovných prostredí. Vďaka tomu sa na veci môžu pozeráť z rôznych strán, získavajú všeobecnejší prehľad a hľadajú riešenia problémov.

Zriaďovateľom štúdia na Sokratovom inštitúte je CEEV ŽIVICA a partnerom je Technická univerzita vo Zvolene.

Zdroj: <http://www.sokratovinstitut.sk/o-institute>

Profesor Ladislav Tužinský jubiluje

Náš bývalý spolupracovník a kolega na Katedre prírodného prostredia prof. Ing. Ladislav Tužinský, CSc., sa 18. septembra 2018 dožil krásneho životného jubilea.

Po absolvovaní Lesníckej technickej školy J. D. Matejovie v Liptovskom Hrádku (1957) a Vysokiej školy lesníckej a drevárskej vo Zvolene pôsobil ako vedúci vedecký pracovník Výskumného ústavu lesného hospodárstva vo Zvolene (1995), začiatkom 90-tych rokov pracoval ako docent (1993) a neskôr ako profesor (2003) na Katedre prírodného prostredia TUZVO, kde bol gestorom predmetov meteorológia a klimatológia a lesnícka bioklimatológia.

Do jeho profesijných aktivít spadali: vodný režim pôd lesných ekosystémov – pedohydrologické a hydrologické pomery lesných ekosystémov, prognózy a trend vývoja zmien vodného režimu vo vzťahu ku klimatickým zmenám v oblastiach Záhorskej nížiny, Nitrianskej sprašovej pahorkatiny a horských lesov Slovenska, ekologická klasifikácia vodného režimu lesných pôd, funkcia, štruktúra a produktivita lesných ekosystémov, obhospodarovanie lesov so zreteľom na ochranu pôdy, intenzifikácia obhospodarovania lesov v meniacich sa ekologických podmienkach, vplyv hospodárenia v lese na klimatické pomery, vplyvy imisíí na lesné ekosystémy, progresívne metódy diagnostiky a obhospodarovania lesov z hľadiska protimísnej funkcie lesa, vylišovanie pásiem ohrozenia lesov v imisných oblastiach Slovenska, rámcový a vykonávací projekt ozdravných opatrení v horských lesoch, monitoring zdravotného stavu lesov, meliorácia a zalesňovanie nelesných pôd, vstup chemických látok do ovzdušného a pôdneho prostredia lesných ekosystémov.

Prof. Tužinský je autorom a spoluautorom 4 knižných publikácií, 136 vedeckých a odborných prác a 2 vysokoškolských učebných textov. Taktiež je koordinátorom celoštátnych úloh v oblasti ozdravovacích a revitalizačných opatrení v oblasti bilancie, kvantity a kvality vody v lesných ekosystémoch; vedúcim, spoluriešiteľom a expertom 32 vedeckovýskumných úloh, vedecko-technických projektov a grantov VEGA a APVV, 5 expertíznych posudkov v spoluautorstve pre orgány štátnej správy (MŠ SR, MP SR), 47 referátov na vedeckých konferenciách doma a v zahraničí a na podujatiach pre lesnícku prax.

Okrem iného je členom Slovenskej botanickej spoločnosti, Slovenskej bioklimatologickej spoločnosti, Slovenskej akadémie pôdohospodárskych vied – odbor lesníctvo, Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárne vedy pri SAV – lesnícka sekcia, Slovenskej ekologickej spoločnosti, člen odboru pôdoznanectva a ochrany pôdy Slovenskej akadémie pôdohospodárskych vied, člen poradného zboru výchovno-účelových objektov LVÚ Zvolen, člen spoločnej odborovej komisie pre doktorandské štúdium pre vedný odbor 15-21-9 ekológia a člen komisie pre obhajoby dizertačných prác; člen vedeckej rady ÚEL SAV vo Zvolene a vedeckej rady LF TU vo Zvolene.

Pod jeho vedením doktorandské štúdium absolvovali mnohí úspešní zamestnanci lesníckych inštitúcií – Ing. Zuzana Sítková, PhD., doc. Ing. Katarína Střelcová, PhD., doc. RNDr. Ing. Jozef Mindáš, PhD., Ing. Magdaléna Pichlerová, PhD.

Pri príležitosti osláv krásneho životného jubilea prof. Tužinského sa 27. septembra 2018 uskutočnil v banketovej miestnosti ŠJ Bariny jubilejný seminár „Les a jeho vodná bilancia“, ktorého sa zúčastnili významní odborníci z lesníckej praxe a vzácní hostia – prof. Ing. Alois Prax, CSc., prof. RNDr. Jaroslav Kontriš, CSc., doc. Ing. Juraj Gregor, CSc., prof. Ing. Eduard Bublinec, CSc., prof. Ing. Jaroslav Škvarenina, CSc., a kolegovia z Katedry prírodného prostredia FEE. Seminár bol výbornou príležitosťou pre odbornú diskusiu i srdečné blahoprianie oslávencomi.

Pánovi profesorovi Ladislavovi Tužinskému želáme pevné zdravie, veľa úspechov a elán do ďalších rokov.

Kolegovia z Katedry prírodného prostredia, FEE

Gratulácie prof. Ladislavovi Tužinskému

Prvá tlačová konferencia Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene v hlavnom meste

„Mr. Smith goes to Washington“ alebo „Frankie goes to Hollywood“ sú príklady titulov filmov alebo názvov hudobných skupín, rozprávajúcich vážne, ale aj úsmevné príbehy o tom, ako je často nevyhnutné prísť s dôležitým posolstvom až do hlavného mesta. Jednoducho, ak máte dôležité posolstvo, ak si veríte, treba s ním ísť do hlavného stanu k médiám. V súčasnosti, keď na Slovensku rezonuje téma lesov, biomasy, odpadov a ochrany prírody a životného prostredia, sa Lesnícka fakulta Technickej univerzity vo Zvolene rozhodla informovať o významných, pre verejnosť zaujímavých výsledkoch svojej spolupráce s Research Institutes of Sweden (RISE) v Štokholme prostredníctvom tlačovej konferencie v Bratislave.

Počas tlačovej konferencie uskutočnenej 21. septembra 2018 v priestoroch Hotela Austria Trend v Bratislave boli zástupcom médií (TA3, RTVS, TASR, Trend, Pravda, Quark a ďalších) prezentované unikátne výsledky globálneho prieskumu spotrebiteľských preferencií a ich dopadu na bioekonomiku, lesnícko-drevársky sektor a jeho inovácie v siedmich krajinách sveta: v USA, Číne, Nemecku, Brazílii, Švédsku, v Taliansku a na Slovensku. Prostredníctvom účasti Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene a medzinárodného konzorcia projektu H2020 CHARMED na prieskume sa tohto roku podarilo získať výsledky aj zo Slovenska a Talianska a interpretovať ich v globálnom kontexte.

Účastníci konferencie sa dozvedeli, ako obyvatelia rôznych krajín, vrátane Slovenska, vnímajú potenciál ekonomiky založenej na výrobkoch na báze dreva a celulózy, aké očakávania kladú na lesy, prípadne aké majú obavy z ich využívania v bioekonomike. Po úvodnej informácii M. Lucisana, viceprezidenta pre bioekonomiku RISE, V. Pichlera, dekana Lesníckej fakulty TUZVO a J. Sedláčika, dekana Drevárskej fakulty TUZVO, nasledoval priestor pre otázky novinárov a interview hostí. Všetci účastníci konferencie získali čerstvý výtlačok nového vydania správy „Consumers preferences and biobased materials“, ktorá bola vydaná pre túto príležitosť. Správu spoločne vydali RISE, Lesnícka fakulta TUZVO a CHARMED Nemi a je dostupná na adrese <https://lf.tuzvo.sk/sk/consumers-and-biobased-materials-international-survey>.

Možno povedať, že túto logisticky náročnú misiu sa podarilo vynikajúco zvládnuť vďaka všetkým zúčastneným a do cieľu tým želaný mediálny ohlas.

Kolektív Lesníckej fakulty
Foto: archív LF

Európsky deň jazykov

Z iniciatívy Rady Európy v Štrasburgu sa Európsky deň jazykov oslavuje každoročne od roku 2001. Ústav cudzích jazykov Technickej univerzity vo Zvolene pri tejto príležitosti zorganizoval podujatie s cieľom spopularizovať cudzie jazyky medzi študentami. Podujatie pripravili pracovníci ÚCJ v priestoroch TUZVO.

Pri príležitosti Európskeho dňa jazykov 26. septembra 2018 zorganizoval Ústav cudzích jazykov TUZVO podujatie s cieľom spopularizovať cudzie jazyky medzi študentmi. Podujatie sme pripravili s prívlastkom študenti pre študentov a tomu zodpovedal aj program a pozvaní hostia. So svojimi príspevkami vystúpili študenti rôznych študijných odborov vo všetkých stupňoch štúdia. Milan Hunčaga (doktorand LF) predstavil študentskú organizáciu IFSA, jej činnosť a svoje skúsenosti s pobytmi v zahraničí, Katarína Bajzová (2. stupeň štúdia DF) porozprávala o organizácii Woodeworld a stáži v Číne, ktorej sa zúčastnila v rámci programu spoločnosti Huawei Seeds for the Future, David Rusnák (2. stupeň štúdia DF) sa podelil o zážitky a skúsenosti zo študijných pobytov a stáží v Rakúsku, Poľsku a Prahe, Kornélia Janotková a Michaela Kocianová (1. stupeň štúdia DF) predstavili Grécko ako destináciu, ktorú v rámci programu Erasmus+ navštívili ako prví z TUZVO a napokon nám o svojej motivácii ísť na študijný pobyt na Slovensko porozprávali Helena a Olmo zo Španielska. Vyvrcholením podujatia bola ukážka hry na tradičný čínsky hudobný nástroj hulusi a otvorená hodina čínskeho jazyka s lektorkou Sha Feng.

Všetci študenti v rámci svojich prezentácií zdôraznili dôležitosť ovládania cudzích jazykov a najmä svojim kolegom študentom ukázali aké možnosti im ovládanie a aktívne používanie cudzích jazykov poskytuje a stále poskytuje.

Okrem diskusií s pozvanými hosťami boli pre študentov pripravené rôzne stanovišťa s hrami a aktivitami zameranými na cudzie jazyky a kultúru krajín, ktorých jazyky na TUZVO ponúkame. Účastníci sa taktiež mohli otestovať zo znalosti slovenského jazyka.

Vzhľadom na skutočnosť, že podujatie sme organizovali po prvý krát a od prvotného nápadu až po samotnú realizáciu prešlo len niekoľko dní, ohlasy boli veľmi pozitívne. Dúfame, že budúceho ročníka sa zúčastní aspoň toľko študentov ako tento rok, a že medzi nás zavíta a príde sa zabaviť aj viac kolegov z radov učiteľských. Najmä však dúfame, že informácie, ktoré si študenti vypočuli ich budú motivovať k ďalšiemu štúdiu a prehodnotia svoje, často negatívne, názory na učenie sa cudzích jazykov. Pretože cudzie jazyky nie sú len nuda a nutné zlo, dokáže byť s nimi aj zábava.

Zuzana Danihelová, ÚCJ

Andrej Timko (ÚCJ), Ivana Slovákova (ÚCJ), Zuzana Danihelová (ÚCJ), Katarína Bajzová (DF), David Rusnák (DF)

Čínska lektorka Feng Sha počas hodiny čínskeho jazyka so študentmi Petrom Sliackym a Jánom Iždinským

Kvíz o Veľkej Británii s Andrejom Timkom

Organizátori podujatia z ÚCJ – Feng Sha, Zuzana Danihelová, Veronika Deáková, Andrej Timko, Žaneta Balážová, Ivana Slovákova, Jana Luptáková, Darina Veverková, Jaroslava Šteková

VČELÍ BUFET pri fontáne pred TUZVO

Ruku ku dielu priložili aj pedagógovia z FEE

Prváci z FEE vysádzajú nektarodajné rastliny

Včelí bufet

Prváci z Fakulty ekológie a environmentálnej technickej univerzity vo Zvolene vysadili 18. septembra 2018 v externých priestoroch TUZVO päť plôch s nektarodajnými rastlinami. „Rastliny sme zvolili tak, aby kvitli od marca do septembra a lákali rôzne druhy opelovačov – motýle, čmeliaky, včely“, vysvetlil autor návrhu Ing. Dušan Daniš, PhD. Za dva dni sa časť monotónneho trávnikového premenila na pestrú zmes rastlín. „Podarilo sa nám to vďaka podpore univerzity, obrovskému nasadeniu kolegov Ing. Modranského a Ing. Daniša, skvelému prístupu a práci zúčastnených študentov, ako aj vyučujúcich, ktorí krompáčovali, hrabali, sadili, mulčovali...“ doplnila Ing. Zuzana Gallayová, PhD.

Priahľé plochy trávnikov okolo fontány budú mať od jari zmenený režim kosenia tak, aby podporoval biologickú rozmanitosť rastlín a vo väzbe na ne aj hmyzu. Alergií sa netreba obávať. V druhovom zložení sa na týchto plochách nevyskytujú alergénne rastliny. Už počas výsadby sa zastavovali ľudia a živo sa zaujímali o projekt Mestské včely – Mestá pre opelovače, ktorého súčasťou je aj táto nová výsadba. Projekt realizujú Technická univerzita vo Zvolene, Mesto Zvolen a OZ Živica. „Okrem samotného prínosu pre opelovače chceme byť inšpiráciou pre obyvateľov ako aj ostatné mestá. Plochy sa budú využívať aj v rámci výučby študentov ekológie. Pre materské, základné a stredné školy máme pripravené výučbové programy o bylínkach, motýľoch, čmeliakoch a včelách. Už teraz majú školy možnosť zúčastniť sa výučby priamo na včelnici v Arboréte Borová hora a záujem je veľký,“ uviedla Mgr. Petra Ježeková z CEEV Živica.

Ako prebiehala premena trávnikového? Vďaka Ing. Koreňovi si môžete pozrieť časozberné video na youtube (Včelí bufet pri TUZVO). Tešíme sa na jar. Na rozkvitnuté záhony, ktoré nielen spríjemnia areál univerzity, ale sú zároveň dôkazom, že to, čo na učíme, chceme aj žiť.

Viac informácií na <https://mestske-vcely.sk/>

Ďakujeme za finančnú podporu Zelenému vzdelávaciemu fondu, Fondu dm drogerie markt v Nadácii Pontis a Nadácii Green Foundation v rámci projektu Mestské včely – Mestá pre opelovače (spoločný projekt TUZVO, Mestského úradu Zvolen a CEEV Živica).

Zuzana Gallayová, FEE
Foto: archív FEE

VEĽTRHY VZDELÁVANIA a TUZVO

V tomto akademickom roku Technická univerzita vo Zvolene prezentovala svoje študijné programy a poskytované služby na viacerých významných veľtrhoch a výstavách, kde sa predstavili vysoké školy zo Slovenska, Českej republiky a ďalších krajín.

V dňoch 26. – 27. septembra 2018 v Nitre sa Technická univerzita vo Zvolene prezentovala na VI. ročníku Európskeho veľtrhu pomaturiného vzdelávania a celoživotného vzdelávania Gaudeamus Slovakia.

V tomto roku už po 22-krát otvoril svoje brány aj veľtrh AKADÉMIA & VAPAC, ktorý sa konal 9. – 11. októbra 2018 v Bratislave a Technická univerzita vo Zvolene tam nechýbala. Naši študenti poskytovali informácie o štúdiu a podelili sa o svoje skúsenosti s každým, kto sa v našom stánku zastavil a prejavil záujem.

V tomto roku sa plánuje Technická univerzita vo Zvolene ešte zúčastniť medzinárodného veľtrhu vzdelávania PRO EDUCO, ktorý sa má konať 5. – 6. decembra 2018 v Košiciach.

Jarmila Šarinová, Rektoriát

Zápis študentov v akademickom roku 2018/2019 na TUZVO

Technická univerzita vo Zvolene v akademickom roku 2018/2019 privítala nových študentov. Zápis prebiehal 11. júla 2018 a pokračoval od 3. – 7. septembra 2018. Elektronická forma zápisu trvala od 1. – 15. septembra 2018.

Do nového akademického roka 2018/2019 bolo zapísaných viac ako 2 500 študentov. Študenti mali možnosť vybrať si z 28 študijných programov v prvom stupni štúdia, z 21 študijných programov v druhom stupni štúdia, z ktorých sú dva akreditované v anglickom jazyku, a z 18 študijných programov v treťom stupni štúdia, z ktorých sú tri akreditované v anglickom jazyku. Vo väčšine prípadov prebieha výučba v dennej aj externej forme. Študenti študujú na štyroch fakultách – Lesníckej fakulte, Drevárskej fakulte, Fakulte ekológie a environmentalistiky, Fakulte environmentálnej a výrobných techník.

Najväčší záujem bol tradične o študijný program lesníctvo na Lesníckej fakulte; na Drevárskej fakulte to boli študijné programy protipožiarna ochrana a bezpečnosť, drevené stavby a dizajn nábytku a interiéru. Na Fakulte ekológie a environmentalistiky bol záujem hlavne o novootvorený študijný program forenzná a kriminalistická environmentalistika a na Fakulte environmentálnej a výrobných techník o študijný program výrobná technika a manažment výrobných procesov. Záujem bol naďalej aj o študijné programy v odbore ekonómia a manažment. Zapísaní študenti majú možnosť v rámci programu Erasmus+ vycestovať na štúdium alebo stáž do 19 krajín Európskej únie.

Každoročne si Technickú univerzitu vo Zvolene volí takmer stovka zahraničných študentov prevažne z Českej republiky, Ukrajiny, Poľska a Srbska.

V novom akademickom roku bude zabezpečovať vzdelávaciú, vedeckovýskumnú a vývojovú činnosť 274 tvorivých zamestnancov. Z nich je 30 profesorov, 70 docentov, 136 odborných asistentov a 38 vedeckovýskumných pracovníkov.

Jarmila Šarinová, Rektoriát

Myslíte si, že ovládate slovenčinu?

Jazykové okienko

Vážené kolegyně a kolegovia, keďže sme všetci tvorcami rôznych textov (publikácií, správ, aktualít, oznamov a pod.), prinášame Vám jazykové okienko s niekoľkými tipmi:

Nesprávne alebo nevhodne použité výrazy

...úvodom *mojej prednášky*...
 ...zahájiť *rokovanie*
 ...ďakujeme *panej docentke a pánovi profesorovi*
 ...podajte to, prosím, *tej panej vzadu*
 ...v procese *výuky*
 ...a *tým pádom*
 ...íšť *pre poštu*
 ...projekt dokončíme *za dva roky*
 ...stlačíte *príslušnú klávesu*
 ...chceli by sme *doporučiť túto metódu*
 ...prvá *varianta nebola prijatá*
 ...zariadenie bude slúžiť *pre účely*
 ...jedná sa o...
 ...vy, ktorí sedíte *v prvej rade*
 ...celá *rada činností*
 ...a teraz *predávam slovo*
 ...drôt o *priemere 75 mikrónov*
 ...výsledky *vypadajú sľubne*
 ...ako ste správne *povedal/a*
 ...za *prvé...*, ...za *druhé*
 ...*obecne platí*
 ...a *záverom dovoľte*
 ...na *webovskej stránke* / ...na *webstránke*
 ...v *materiály*
 ...*vid' obrázok*
 ...*znalosti*

Správne použité výrazy

...**na úvod** *mojej prednášky*...
 ...**otvoriť** *rokovanie*
 ...ďakujeme **pani** *docentke* a **pánu** *profesorovi*
 ...podajte to, prosím, **tej pani** *vzadu*
 ...v procese **výučby**
 ...**a tým** / ... **a tak** / ... **a preto**
 ...íšť **po** *poštu*
 ...projekt dokončíme **o** *dva roky*
 ...stlačíte **príslušný kláves**
 ...chceli by sme **odporučiť** *túto metódu*
 ...**prvý variant** *nebol prijatý*
 ...zariadenie bude slúžiť **na** *účely*
 ...**ide** o...
 ...vy, ktorí sedíte **v prvom** *rade*
 ...celý **rad** *činností*
 ...a teraz **odovzdávam** *slovo*
 ...drôt **s** *priemerom 75 mikrónov*
 ...výsledky **vyzerajú** *sľubne*
 ...ako ste správne **povedali**
 ...**po** *prvé...*, ...**po** *druhé...*
 ...**všeobecne** *platí*
 ...a **na záver** *dovoľte*
 ...na **webovej** *stránke*
 ...v **materiáli** (*v lokáli žiadneho podstatného mena nemôže byť ypsilon*)
 ...**pozri** *obrázok*
 ...**poznatky (vedomosti)**

Názvy katedrií, rektorátov a dekanátov vysokých škôl a univerzít sa píše veľkým začiatočným písmenom, napr. *Rektorát Technickej univerzity vo Zvolene, Dekanát Drevárskej fakulty, Katedra fyto-lógie Lesníckej fakulty* ap.

Názvy študijných odborov (na stredných i vysokých školách) a učebných predmetov sa píše malým začiatočným písmenom, napr. *ekonomika zahraničného obchodu, lesníctvo, matematika, tvorba a konštrukcia nábytku*,

Skratky *doc.* (docent) a *prof.* (profesor) sa píše malým začiatočným písmenom, pokiaľ nestoja na začiatku vety.

Do pozornosti Vám dávame kodifikačné príručky a jazykovú poradňu na stránke Jazykového ústavu Ľudovíta Štúra SAV Bratislava:

http://www.juls.savba.sk/kodifikacne_prirucky.html (Pravidlá slovenského pravopisu, Krátky slovník slovenského jazyka, Pravidlá slovenskej výslovnosti),

<http://www.juls.savba.sk/poradna.html>.

Na uvedenej stránke určite nájdete odpovede na Vaše otázky týkajúce sa správneho použitia slovenského jazyka.

Jana Luptáková, ÚCJ

SILA OSOBNÉHO PRÍBEHU

Storytelling je vhodný pre tých, ktorí chcú priniesť do svojej praxe nový a zaujímavý spôsob výučby, je cestou, ako otvoriť ťažké témy, diskusie. Ide o jednu z najefektívnejších metód vzdelávania na rozvoj kritického myslenia mladej generácie. Poskytuje priame skúsenosti práce s formovaním postojev študentov. Pomáha pochopiť vznik predsudkov, stereotypov. „Keď rozumieme vlastným emóciám, vieme pochopiť prežívanie druhých. Ak vieme pochopiť prežívanie druhých – našich detí, rodičov, súrodencov, priateľov alebo kolegov – rozumieme ich konaniu, správaniu a postojom,“ hovorí lektorka. Jej autentický príbeh som spoznala z knihy *Cigánka* (vydala TUZVO a Živica, dostupná v predajni skrípt), no i tak ma šokovalo, s akým ponižovaním a predsudkami sa stretáva veľmi často – tu, u nás, na Slovensku.

Kurz bol veľmi praktický a interaktívny, naučili sme sa rôzne metodické postupy využitia storytellingu (možno použiť aj na FEE, napr. na predmete globálne vzdelávanie). Veľa sme diskutovali o svojich skúsenostiach, o našich pohľadoch na seba, rodinu, spoločnosť, o vzdelávacom systéme a jeho nastavení pre deti a mladých ľudí, ktorí čelia prekážkam v spoločnosti kvôli farbe pleti, telesnému alebo zmyslovému hendikepu alebo pre chudobu. Storytelling nás viedol aj diskusiou čo a ako učíme na univerzitách. Preto som veľmi rada, že jednou z účastníčok kurzu bola Ing. Andrea Zacharová, PhD., prodekanka pre pedagogiku na FEE.

A ako to súvisí s Fakultou ekológie a environmentalistiky? V našej spoločnosti hrubne slovník, rastú prejavy netolerancie, narastajú extrémizmus a radikalizmus. Máme nejaké analýzy, pokusy o zastavenie či zmiernenie. Vláda má Konceptiu boja proti extrémizmu na roky 2015 – 2019. Pomenúvame problémy, hľadáme a skúšame, ako na to. Nemáme zatiaľ špeciálny a efektívny recept na zlepšenie situácie. Univerzity by mali byť centrá vzdelanosti, nových myšlienok, zmien, miestom diskusií na aktuálne témy i pri hľadaní riešení spoločenských problémov. Nemyslím si, že názory vysokoškolákov sú už úplne vykryštalizované, že nie sú schopní svoje nastavenie a hodnoty posúvať. Máme vzdelávať špecialistov, avšak vnímam, že sme spoluzodpovední za to, akú spoločnosť budú formovať. Diskutujeme s nimi, argumentujeme, nachádzajme rôzne pohľady. Vnímajme tenký ľad, na ktorom sa pohybujeme s rešpektom. Neutrálnosť či korektná diskusia? Ak odmietnu študenti s niekým pracovať v skupine, čo okomentujú poznámkou na etnický pôvod – prepočuť to či neprečuť to? Mlčať či nemlčať? Otvárať niektoré témy alebo nie? Nerobiť radšej nič? To nie je vždy šťastné riešenie. Vnímam to na pozadí udalostí, kedy zatvárali najskôr vybraných univerzitných profesorov, neskôr celé univerzity. Nebolo ich málo. A nebolo to tak dávno.

Akú silu má príbeh? Dá sa využiť vo výučbe? Potrebujú sa študenti univerzít učiť cez storytelling? Aj tieto otázky sme prediskutovali na kurze „Cez storytelling k inklúzii“, ktorý sa konal 12. – 14. 9. 2018 vo Vzdelávacom centre Zaježová a ktorý lektorovala Janette Maziniová Motlová. Zúčastnilo sa ho 19 učiteliek z fakúlt rôzneho zamerania (ekonómia, ekológia, sociálna práca, pedagogika, psychológia, právo atď.) a doktorand Historického ústavu SAV v rámci projektu Univerzitná sieť globálneho vzdelávania.

Janette Motlová Maziniová vyštudovala sociálnu prácu na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Pôsobila na Úrade splnomocnenkyne vlády pre rómske komunity. V roku 2007 založila Rómsky inštitút, ktorý viedla do apríla 2008, do roku 2013 bola externou koordinátorkou programov podpory a rozvoja vzdelávania rómskych detí a mládeže. Viedla neziskovú organizáciu *Od emócií k poznaniu – Eduma* a je iniciátorkou vzdelávacieho portálu www.onlinezivakniznica.sk. Za svoje blogy získala Novinársku cenu a je autorkou autobiografického románu *Cigánka*. V roku 2015 bola nominovaná na Slovenku roka v kategórii Vzdelávanie a podpora mladých talentov, v roku 2016 získala Cenu Nadácie Orange za občiansku angažovanosť. Získala prestížnu cenu Lektor roka 2017 a momentálne pracuje ako riaditeľka Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie.

Podakovanie

Ďakujeme SAMRS za podporu projektu Univerzitná sieť globálneho vzdelávania. Ďakujeme OZ Eduma za možnosť využívať on-line knižnicu vo výučbe tento akademický rok zdarma.

Zuzana Gallayová, FEE

Cigánka

Jesenný športový deň zamestnancov TUZVO

Zrekonštruované športoviská Ústavu telesnej výchovy a športu Technickej univerzity vo Zvolene opäť žili čulou aktivitou. Postarali sa o to zamestnanci univerzity, ktorí si našli čas a zúčastnili sa jesenného športového dňa.

Podujatie odštartoval prvým výstrelom zo vzduchovky rektor TUZVO Dr. h. c. prof. Rudolf Kropil, PhD. Pre pracovníkov ÚTVaŠ pod vedením PaedDr. Martina Kružliaka, PhD., akcia začala skôr, keďže pripravovali športoviská a ešte pred príchodom prvých účastníkov začali s varením kotlíkového guláša. Jeho vôňa z diaľky vítala ostatných. Naši kolegovia pribežne zapíňali vynikajúco pripravené športoviská. Medzi prvými na ihrisko nastúpil prorektor pre pedagogickú prácu RNDr. Andrej Jankech, PhD., ktorý bol za celé podujatie zodpovedný. Jeho všesportové nadanie a nasadenie bolo vidieť v nohejbale, v plážovom volejbale i na tenisovom kurte. Okrem týchto športov sa hral aj volejbal, bedminton, stolný tenis a bolo možné strieľať zo vzduchovky na 10 metrov. Každý účastník si sám vybral aktivitu, o ktorú mal záujem. Všetky športové disciplíny boli absolvované nesúťažne, bez vyhodnotenia.

K celkovej pohode prispelo výnimočne príjemné jesenné počasie. Po podaní športových výkonov si účastníci pochutili na výbornom guláši a čapovanej kofole. Dobrá nálada a úsmev na tvári svedčili o vydarenosti podujatia a zároveň poslúži aj ako pozvánka na ďalšie spoločné športové akcie. Zamestnanci TUZVO môžu športoviská využívať pravidelne vo vybraných časoch počas celého akademického roka.

Ľubica Benková, Rektorát

Medzinárodná športová olympiáda pre študentov univerzít tretieho veku vo Zvolene

Súťažiaci v stolnom tenise

V dňoch 12. – 16. septembra 2018 sa na športoviskách Ústavu telesnej výchovy a športu Technickej univerzity vo Zvolene uskutočnil už 7. ročník Medzinárodnej športovej olympiády pre študentov univerzít tretieho veku.

Viac ako 150 študentov UTV prišlo zo Španielska, Portugalska, Poľska, Turecka, Ukrajiny, Rumunska, Českej republiky a Slovenska. Súťažili v strelbe zo vzduchovej pušky, stolnom tenise, lukostreľbe, bowlingu, šachu. Pripravené boli aj ďalšie športové disciplíny orientované na „Najvyššieho olympionika“.

Pred viac ako siedmimi rokmi sme si povedali, že zorganizujeme veľkú medzinárodnú akciu pre študentov UTV a budeme sa snažiť na ňu dotiahnuť čo najviac študentov – seniorov z Európy. Som nesmierne hrdý na svoj tím, ktorý pracuje na UTV vo Zvolene a na naše medzinárodné kontakty. Tento ročník máme najvyšší počet, a to až 8 krajín z Európy.

Chcel by som sa poďakovať všetkým, ktorí prispeli k organizácii tohto podujatia – vedeniu Technickej univerzity vo Zvolene, mestu Zvolen, BBSK, ale aj iným sponzorom a prispievateľom. Netreba zabudnúť ani na našich seniorov – dobrovoľníkov, ktorí nám pomáhajú v organizácii, či už ako sprievodcovia jednotlivých krajín – kde si precvičia svoje jazykové schopnosti, alebo aj ako rozhodcovia, zapisovatelia pri športových disciplínach. Musíme si uvedomiť, že starší občania nemajú dostatok financií na cestovanie a aj vďaka grantom a sponzorom nemusia platiť celé sumy za organizáciu podujatia. Som veľmi rád, že vo Zvolene organizujeme medzinárodnú akciu pre študentov – seniorov, ktorá je svojím zameraním jedinečná v Európe.

Erik Selecký, UTV
Foto: UTV Zvolen

Súťažiaci v lukostreľbe

Študenti UTV súťažiaci v strelbe zo vzduchovky

Správy z ÚTVŠ

SPLAV RIEKY HRON

Koniec mája a začiatok júna býva na rieke Hron živšie ako v inom čase. Splavujúci vodáci na svojich plavidlách prekonávajú vodné úseky s rôznou obtiažnosťou. Ak sa pomalý tok rieky zmení na čeriacu sa masu vody obtekajúcu skryté skaly, o nečakané momenty s možnosťou nedobrovoľného opustenia plavidla nebýva núdza. Pracovníci ÚTVŠ aj v tomto roku pripravili pre svojich kolegov a rodinných príslušníkov obľúbenú športovú aktivitu na novej trase na hornom toku Hrona. Všetko to začalo v sobotu 9. 6. 2018, kedy sa účastníci splavu vlakom prepravili do Slovenskej Ľupče, kde bol plánovaný štart prvého úseku. Dvojmiestne plavidlá a jeden 7-miestny raft vyrazili po vode do Šalkovej, kde sme museli plavidlá prenášať cca 100 metrov, lebo nám v ceste stála malá vodná elektrárňa. Ďalší úsek cez Banskú Bystricu, Radvaň až do Vlkanovej sme zvládli bez problémov. Kemp Geronimo nám poskytol vo svojich „obytných sudoch“ priestor na nočný odpočinok. Ráno trošku „dolámaní“ sme sa pustili do druhého úseku našej plavby. Všetky plavidlá ho zvládli úspešne, až na jedno kanoe, ktorému sme hneď po pár metroch uvideli dno. Neplánované kúpanie prebehlo s úsmevom na tvári, akurát si to odnieslo oblečenie, ktoré bolo nutné vymeniť za suché. Ďalšia plavba cez Sliač do Zvolena prebehla rýchlejšie, ako sme plánovali, a tak sme sa okolo 13. hodiny v cieľi rozlúčili. Pri rozlúčke panovala u všetkých dobrá nálada a dali sme si prísľub, že si to o rok opäť zopakujeme, ale so štartom z Medzibrodu.

ROZBEH ŠPORTOVÝCH AKTIVÍT V NOVOM ŠKOLSKOM ROKU

Ešte sa ani nezačal školský rok a po letnom oddychu sa športový život na TU vo Zvolene rozbehol svižným tempom. Pracovníci ÚTVŠ participovali na prvej akcii, ktorou bola 13. – 14. 9. 2018 Športová olympiáda pre študentov Univerzity tretieho veku. V športovom areáli a v telocvičniciach sa účastníci z ôsmich krajín (Poľsko, Ukrajina, Česká republika, Portugalsko, Španielsko, Rumunsko, Turecko a Slovenská republika) mali možnosť športovo presadiť v týchto aktivitách: turnaj v stolnom tenise, strelecká súťaž zo vzduchovky, strelecká súťaž v strelbe z luku. Súťažili aj o titul najvyššieho olympionika v disciplínach: hod šípkami, hod na presnosť, hod na kuželky, hod loptou na kôš, kop loptou na bránku, strelba s florbalovou hokejkou na bránku. Priestor medzi dopoludňajším a popoludňajším programom vyplnila Zumba Gold, do ktorej sa zapojilo mnoho účastníkov podujatia. Ostatné kultúrno-spoločenské aktivity organizovalo Centrum ďalšieho vzdelávania, ktoré Vás bude o celej akcii určite informovať.

TANEČNÁ SÚŤAŽ „ZVOLENSKÝ TANEČNÝ POHÁR“

Do športových priestorov na ÚTVŠ sa po úspešnej tanečnej súťaži v rámci Zimnej univerziády 2018, ktorej organizátorom bola naša TU vo Zvolene, opäť vrátil tanečný šport. Viac ako 100 tanečných párov súťažilo v štandardných a latinsko-amerických tancoch. Diváci, ktorí si našli čas a podujatie navštívili, mali možnosť celý deň sledovať výkony najlepších tanečných párov na Slovensku. Organizácia súťaže v našich priestoroch potvrdila, že vynovené priestory našich športovísk je možné variabilne využívať nielen na športové, ale aj na kultúrno-spoločenské podujatia.

JESENNÝ ŠPORTOVÝ DEŇ ZAMESTNANCOV TU VO ZVOLENE

Viac ako 40 našich zamestnancov privítalo ponúknutú možnosť a zúčastnilo sa Jesenného športového dňa zamestnancov TU vo Zvolene v obnovených priestoroch športovísk v Ústave telesnej výchovy a športu. Ponúkané športové aktivity boli zamerané na pálkovacie hry: tenis, stolný tenis, bedminton, loptové hry: volejbal, plážový volejbal, nohejbal a na strelbu zo vzduchovky. Všetky športové aktivity boli nesúťažné, čiže nemáme víťazov, ale ani porazených. Ak by sme predsa len chceli hovoriť o víťazoch, stali sa nimi všetci, ktorí využili možnosť zašportovať si v príjemnom prostredí ešte stále v skvelom letnom počasí. Pochvalu a ocenenie si zaslúži aj kotlíkový guláš varený priamo na športoviskách.

Takže ešte raz srdečne pozývame všetkých kolegov do našich športových priestorov k pravidelnému športovaniu. Ponuku športových aktivít a časový harmonogram sme všetkým zamestnancom zaslali mailom.

VEDECKÁ KONFERENCIA

11. 9. 2018 zorganizovali pracovníci ÚTVŠ v poradí už 9. ročník vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou „Telesná výchova a šport – prostriedok vytvárania vzťahu mladej generácie k pohybu a športu“, na ktorej odznelo množstvo príspevkov s telovýchovnou tematikou. Gestorom konferencie bol doc. PaedDr. Jiří Michal, PhD., vedúci Katedry telesnej výchovy a športu UMB Banská Bystrica.

Splav horného toku rieky Hron, časť Šalková

Niektorí účastníci vyskúšali vodu

Nocovali sme v „obytných sudoch“

Účastníci splavu

Účastníci Olympiády U3V pri Gold Zumbe

Martin Kružliak, ÚTVŠ
Foto: archív ÚTVŠ

Zamestnanci TUZVO na Vihorlate aj v Slovenskom krase

Tretí septembrový víkend, 14. – 16. septembra 2018, prežili zamestnanci-turisti TUZVO na východnom Slovensku a využili tak skvelú príležitosť vybrať sa spoločne do krásnych hôr a navštíviť zaujímavosti tohto ešte nie až tak veľmi objaveného kraja. Komisia rekreačnej starostlivosti (KRS) v spolupráci so zamestnávateľom TUZVO pripravila pre kolegov turisticko-poznávací výlet „Vihorlat – Tokaj – Slovenský kras“.

Počas výletu bolo nádherné počasie a pre účastníkov bol pripravený bohatý program plný nezabudnuteľných zážitkov. Každý z 37 účastníkov si v ňom našiel to svoje. Program výletu, ktorý zostavila Ing. Erika Sujová, PhD., predsedníčka KRS, pamätal na všetky výkonnostné kategórie turistov a ponúkal aj rôzne kultúrno-poznávacie zážitky.

Prvým miestom, ktoré účastníci výletu navštívili, bola tokajská pivnica v Malej Tíni, kde bola pripravená degustácia skvelého tokajského vína. Bol to neopakovateľný zážitok, ktorý účastníkov naplnil hrdosťou na naše úrodné kraje a aj na pridelenú ochrannú známku tejto krajovej špeciality.

V sobotu sa zdatnejší turisti vybrali na celodennú túru po trase Morské oko – Sninský kameň – Zemplínske Hámy, ktorá prechádzala nádhernou prírodou CHKO Vihorlat. Aj napriek tomu, že počasie tentokrát celkom nevyšlo a Sninský kameň bol zahalený v hmle, turistom sa podarilo zdolať najvyšší bod (1006 m. n. m.) celej trasy. Ostatní výletníci absolvovali nenáročnú, ale turisticky atraktívnu prechádzku okolo rybami preplneného Morského oka, odkiaľ sa presunuli na Sninský jarmok. Zo Sniny sa presúvalo k vodnej nádrži Starina, ktorá je najväčšou vodnou nádržou na pitnú vodu na Slovensku a zároveň aj najväčším zdrojom pitnej vody v strednej Európe. Odtiaľ už bol len kúsok k hotelu Armales v Stakčine, kde výletníci našli primerané ubytovanie na dve noci. Každý z prítomných si prišiel na svoje a turisticky strávený deň spolu zavŕšili dobrou večerou. Odvážnejší gurmáni ochutnali východniarsku špecialitu – tatarčené pirohy.

Na nedeľu bol naplánovaný výlet do Zádielskej tiesňavy, najkrajšieho a najnavštevovanejšieho miesta Slovenského krasu. Opäť boli navrhnuté dve trasy s rôznou náročnosťou. Smelší turisti absolvovali zhruba 10-kilometrovú trasu z dedinky Háj, cez hrebeň tiesňavy a nádhernú vyhlíadku, potom dnom tiesňavy až do dedinky Zádiel. Ostatní sa prešli náučným chodníkom cez Zádielsku tiesňavu a počkali tých druhých v bufete. Zo Zádiela sa turisti presunuli do nádherného kaštieľa v Betliari, kde si väčšina pozrela pútavú expozíciu pripomínajúcu obľúbený televízny seriál 1890.

Na konci výletu bolo na tvárach účastníkov vidieť radosť z príjemne stráveného víkendu s kolegami z univerzity. Odnášali si množstvo zážitkov, milých spomienok a množstvo najazdených kilometrov spolu. Na záver ostáva dodať poďakovanie organizátorom a šoférovi autobusu, ktorý turistov doviezol bezpečne domov.

Tešíme sa na budúce akcie.

Erika Sujová, FEVT

Vyrážame na túru smerom na Morské oko a Sninský kameň (foto: M. Rusnák)

Vrchol Sninského kameňa sme dosiahli v hmle (foto: M. Rusnák)

Na nádhornej vyhládke nad Zádielskou tiesňavou (foto: M. Rusnák)

Pred kaštieľom Betliar (foto: E. Sujová)

Pred tokajskou pivnicou (foto: M. Rusnák)

OKINAVSKÉ KARATE VO ZVOLENE

1. ročník jedinečného seminára na Slovensku

Zo slávnostného otvorenia. Zľava: Nancy Lyons, Miroslav Sližik, Shigetoshi Senaha, Vladimír Maňka, Steve Lyons, František Kačík

Majster Shigetoshi Senaha

Účastníci seminára

Dar pre majstra Senahu od umeleckého kováča a nožiara Vladimíra Puliša z Kremnice

V dňoch 24. – 26. 8. 2018 oddiel karate TJ Slávia pri Technickej univerzite vo Zvolene zorganizoval pre aktívnych záujemcov o cvičenie zo Slovenska a zahraničia 1. ročník jedinečného seminára okinavského karate.

Seminár prebiehal v telocvični TUZVO pod vedením prezidenta svetovej federácie Ryusyokai Goju Ryu, majstra Shigetoshi Senahu z Okinavy, ktorý patrí medzi najvýznamnejších okinavských majstrov v súčasnosti. Na Slovensko, konkrétne do Zvolena, zavítal po seminároch v Kanade, na Kube a v Rusku. Spolu s ním pricestovali aj ďalší majstri – Steve Lyons (Kanada) a Nancy Lyons (Okinava). Pred začiatkom odbornej športovej časti, t. j. tréningov, sme v priebehu dvoch dní ukázali našim hosťom aspoň niektoré zaujímavé miesta Slovenska. Počasie nám prišlo, a tak sme navštívili Pustý hrad, Zvolenský zámok, Vysoké Tatry a skanzen v Pribylíne, odkiaľ si naši hostia odniesli mnoho krásnych zážitkov.

Slávnostného otvorenia medzinárodného seminára, ktorého účastníkmi okrem karatistov zo Slovenska boli aj cvičenci z Česka a Austrálie, sa tiež zúčastnili poslanec Európskeho parlamentu Ing. Vladimír Maňka a predseda komisie mládeže a športu Mesta Zvolen PhDr. Mgr. Miroslav Sližik, PhD., obaja bývalí členovia oddielu karate TJ Slávia pri Technickej univerzite vo Zvolene.

Majstri z Okinavy sa v priebehu tréningov zamerali najmä na správne vykonávanie jednotlivých techník, súborných cvičení kata a veľký dôraz kladli na cvičenia vo dvojiciach – kumite. Treba poznamenať, že kumite v tradičnom karate sa podstatne líši od kumite v športovom zápase. Hlavný rozdiel je vo vzdialenosti. Kým v športe je dovolený len kontrolovaný kontakt, v tradičnom karate úder končí približne 10 cm za povrchom tela. To núti obrancu k efektívnej obrane, v opačnom prípade dochádza ku kontaktu.

Tradičné karate sa od športového karate líši takmer vo všetkom, najmä však po technickej stránke. Spoločný majú v podstate len názov. V športe sú preferované techniky, ktoré sú atraktívne pre divákov (napr. oblúkové kopy na hlavu) a zároveň sú pomerne ľahko kontrolovateľné, aby nedošlo k zraneniu súpera.

Pôvodným účelom okinavského karate bolo čo najúčinnšie vykonanie techniky tak, aby útočník nebol schopný pokračovať v boji. Používané boli (a doteraz sú) najmä techniky, ktoré sú v športovom karate zakázané – údery laktom, otvorenými rukami do očí, kopy pod pás, do kolena ap.

Športové aj tradičné karate majú v oblasti telesných cvičení svoje miesto a pre cvičencov majú okrem prospechu z fyzického pohybu aj ďalšie aspekty, ktoré však poskytujú aj iné športy – zodpovednosť v príprave, pravidelnosť tréningu, či spolupráca v kolektíve. Výhodou karate je to, že cvičenia

sú symetrické – vykonávajú sa na obe strany, precvičujú celé telo, náročnosť vykonania sa dá upraviť podľa veku, zdravotného stavu, prípadne momentálnej dispozície. Môžu ho cvičiť jednotlivci, dvojice alebo malé aj väčšie skupiny a nie je náročné na materiálne vybavenie ani na priestor. Vyžaduje sa však učenie pod vedením kvalitného trénera, a to v oblasti športového aj tradičného karate.

Z tohto dôvodu seriózni záujemcovia o tradičné karate navštevujú ostrov Okinava, kde karate vzniklo, alebo sa zúčastňujú seminárov, ktoré okinavskí majstri vedú po celom svete. Karate, ktoré sa cvičí v súčasnosti, pochádza priamo z Okinawa-Te, okinavského systému sebaobranu. Ten vznikol spojením pôvodného okinavského systému boja Tode a čínskych bojových umení, najmä z oblasti kláštora Šaolin. Začiatkom 20. storočia sa karate začalo cvičiť aj na hlavných japonských ostrovoch, odkiaľ sa prevažne v športovej forme dostalo do celého sveta a dnes patrí k populárnym bojovým športom. V roku 2020 bude mať karate ako šport premiéru na XXII. letných olympijských hrách v Tokiu, čo ho nesporne spopularizuje po celom svete.

Podobne ako v športovom karate, aj v tradičnom existuje viacero štýlov, takže ani pojem „tradičné okinavské karate“ nemusí znamenať vždy to isté. Aj na Slovensku sa v rámci tradičného karate trénuje niekoľko štýlov, z ktorých jeden – Ryusyokai Goju-Ryu – má hlavné sídlo práve vo Zvolene, v oddiele karate TJ Slávia pri Technickej univerzite. Tento oddiel sa ako jediný v našom meste zameriava na tradičné okinavské karate, ostatné tri oddiely sa venujú tréningu športového karate najmä detí a mládeže.

Zvolenský seminár mal veľký úspech a záujem o štýl Ryusyokai vzrástol, čo sa prejavuje aj na účasti cvičencov z iných oddielov na tréningoch oddielu karate TJ Slávia TUZVO. Podujatie bolo dobrou propagáciou nielen zvolenského karate, ale aj samotného mesta a najmä Technickej univerzity vo Zvolene. Veríme, že naši zahraniční hostia si odniesli mnoho krásnych zážitkov nielen zo seminára, ale aj z našej krajiny. Majstri Senahovi sme ako spomienku venovali ručne vyrobený nôž z dielne umeleckého kováča a nožiara Vladimíra Puliša z Kremnice. Všetkým, ktorí sa o úspešný priebeh seminára zaslúžili, patrí veľké poďakovanie.

František Kačík, 6. dan, Renshi
Prezident Slovenskej asociácie
Ryusyokai Goju ryu Karate-do

<http://www.ryusyokai.sk/>
<https://www.facebook.com/ryusyokai.sk/>

Foto: archív Slávia

SAIA pripravila aj na akademický rok 2019/2020 zaujímavé programy. Aktuálne uzávierky programov SAIA si môžete pozrieť v Databáze štipendií a grantov www.granty.saia.sk, ako aj v novej publikácii Štipendia a granty 2019/2020 (aj na webovej stránke www.saia.sk v časti Bulletin SAIA a iné publikácie).

SAIA poskytuje poradenstvo o možnostiach štúdia v zahraničí najmä v rámci programov:

- **Akademické mobility:** <https://www.saia.sk/sk/main/programy-saia/akademicke-mobility>
Ide najmä o štipendia poskytované na základe dohôd o spolupráci, resp. programov spolupráce prijatých Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a partnerskými ministerstvami asi v 30 krajinách sveta. Okrem toho ide aj o ďalšie ponuky štipendií zahraničných vlád, o zverejnenie ktorých bolo ministerstvo požiadané zahraničnou stranou. Podmienky jednotlivých dohôd nie sú totožné, treba si vždy pozrieť krajinu a možnosti: kto je oprávnený uchádzať a čo je hradené vysielačnou a prijímačnou stranou. Podporené sú napríklad: letné školy, letné jazykové kurzy, 1 – 2 semestrálny pobyt počas vysokoškolského štúdia, niekoľkomesačné výskumné pobyty, prednáškové a výskumné pobyty, pri niektorých krajinách aj celé bakalárske, magisterské či doktorandské štúdium. Uzávierky si treba pozrieť podľa jednotlivých krajín, spravidla sú 1× ročne.
- **Národný štipendijný program SR:** <http://www.stipendia.sk>
Študenti druhého stupňa vysokoškolského štúdia a doktorandi môžu požiadať v rámci Národného štipendijného programu SR o štipendium na mobilitu do ktorejkoľvek krajiny sveta. Upravené nové podmienky a kritériá Národného štipendijného programu SR sa nachádzajú na jeho internetovej stránke a určite potešia aj postdoktorandov, keďže podľa nových pravidiel sa môžu tiež uchádzať o tieto štipendia. Uzávierky: 31. októbra a 30. apríla
- **CEEPUS:** <http://ceepus.saia.sk>; www.ceepus.info
Členské krajiny programu sú: Albánsko, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Česká republika, Čierna Hora, Chorvátsko, Macedónsko, Maďarsko, Moldavsko, Poľsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Srbsko a univerzity v Kosove. Uzávierky: registrácia sietí – 15. januára, mobility v rámci sietí – 15. jún a 31. október; freemoveri: 30. november
- **AKCIA Rakúsko – Slovensko:** <http://www.aktion.saia.sk>
Uzávierky: marec, máj a október; štipendia na krátkodobé pobyty: priebežne počas roka
Súčasťou práce SAIA je aj podpora v rámci národnej siete servisných centier EURAXESS <http://www.euraxess.sk/sk/>, ktoré pomáhajú pri realizácii mobilít výskumníkov, a to našich v zahraničí, ako aj zahraničných na Slovensku. V rámci národnej siete servisných centier EURAXESS je ponúkané aj poradenstvo zamerané na pobyt cudzincov-výskumníkov a ich rodín na Slovensku.

SAIA, n. o. – regionálne pracovisko Banská Bystrica želá v novom akademickom roku študentom, pedagógom a výskumníkom veľa úspechov v oblasti vzdelávania, vedy, výskumu a medzinárodných vzťahov.

7/11/2018

17.00 - 21.00 hod.

Technická univerzita vo Zvolene
T. G. Masaryka 24
960 53 Zvolen

D R E V Á R S K E J F A K U L T Y

DREVÁRSKA FAKULTA
TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE

Srdečne Vás

všetkých pozývame
na NOC DREVÁRSKEJ FAKULTY!

Podujatie je určené pre všetkých, ktorí majú záujem dozvedieť sa viac o možnostiach vzdelávania, ako aj o práci vedeckých, či umeleckých pracovníkov Drevárskej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene. Netradičnou formou a v netradičnom čase budete mať možnosť navštíviť všetkých 12 katedier Drevárskej fakulty, ktoré pre Vás pripravili zaujímavý program.

Staňte sa počas "Noci DF" na malú chvíľu členom nášho tvorivého kolektívu a spoznávajte vedu a umenie z novej perspektívy!

Podujatie sa uskutoční dňa 7. novembra 2018
v čase od 17:00 do 21:00 hod.

Tešíme sa na Vás!

Tvorívi zamestnanci Drevárskej fakulty

Katedra náuky o dreve
Katedra obrábania dreva
Katedra mechanickej technológie dreva
Katedra nábytku a drevárskych výrobkov
Katedra drevených stavieb
Katedra dizajnu nábytku a interiéru
Katedra podnikového hospodárstva
Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva
Katedra protipožiarinej ochrany
Katedra matematiky a deskriptívnej geometrie
Katedra fyziky, elektrotechniky a aplikovanej mechaniky
Katedra chémie a chemických technológií

7/11/2018
17.00 - 21.00 hod.

www.df.tuzvo.sk

Technická univerzita vo Zvolene / T. G. Masaryka 24 / 960 53 Zvolen

JUBILANTI

Srdečne blahoželáme našim kolegyniam a kolegom,
ktorí nedávno oslávili svoje životné jubileum:

Ing. Renáta Monišová	OIP Rekt.
doc. Ing. Karol Kočík, CSc.	KPTK FEE
prof. Dr. Ing. Viliam Pichler	KPP LF
Martin Krahulec	OIP Rekt.
Ing. Oľga Melichová Blaženiaková	RPP Rekt.
Danica Hanáková	KPO DF
Mária Ľuptáková	KCHCHT DF
Ing. Zdenka Mlynarčíková	Dek FEE
Anna Gondová	ŠJ
Darina Dolniaková	OIP Rekt.
Pavel Homola	ŠD
Slavomír Melich	ŠD
Ing. Eva Strapcová	SLDK
doc. Ing. Anton Stolár, ArtD.	KDNI DF
Dana Piláriková	KAE FEE
prof. RNDr. František Kačík, PhD.	KCHCHT DF
prof. Ing. Matúš Jakubis, PhD.	KLŤM LF

Všetkým jubilujúcim srdečne gratulujeme
a želáme predovšetkým veľa zdravia, šťastia,
pohody a veľa úspechov v práci i v súkromnom živote.